

Republika e Kosovës - Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural - Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i
Ruralnog Razvoja - Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

Departamenti i politikave zhvillimore për Bujqësi
Autoriteti Menaxhues
Odeljenje razvojnih politika za poljoprivrednu
Upravno telo

PROGRAM ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ 2013

mbpzhr-ks.net

Poštovani poljoprivrednici,

Poljoprivreda i ruralni razvoj ne bi bili ono što danas jesu, bez programa podrške, koji su odgovorili na promene u tržištu i proizveli konkretne rezultate za povećanje produktivnosti i dosadašnjem agro-ruralnom restrukturiranju.

Podaci izveštaja procene i nadgledanja pokazuju da posedujemo znatan porast u sektoru žitarica, od 102 hiljade hektara, koliko je i bilo u 2007 godini, do oko 160 hiljade hektara u 2011 godini. U sektoru stočarstva takođe imamo porast proizvodnje mleka i porast u ukupnom stočnom fondu na oko 20 odsto. U sektoru baštovanstva imamo 191 novih staklenika, 221 parcele sa voćnjacima i 471 parcele sa novim vinogradima koje su uzbudljivo sa našom finansijskom podrškom a i putem kapitalnih investicija; pod navodnjavanjem smo obuhvatili i novih 18773 hektara poljoprivredne površine, čiji su direktni efekti bili povećanje prinosa u proizvodnji, od 40 – 60 odsto. Dok, na osnovu procena stručnjaka Evropske Zajednice, sa dosadašnjim investicijama u ovom sektoru, otvoreno je 2175 novih radnih mesta, a oko 10 hiljade postojećih radnih mesta podržavamo svake godine putem direktnih naplata poljoprivrednicima.

Proširenje podrške za poljoprivredne grane i različite poljoprivredne kulture, naš je prioritet a ovogodišnji programi inovacija su mnogobrojni. Po prvi put ćemo na direktni način podržati i proizvodnju i preradu mesa, gajenje povrća na otvorenom polju. Uložićemo u kupovini poljoprivredne mašinarije za poljoprivrednike (traktore i ostale neophodne uređaje). Takođe ćemo podržati i sektor proizvodnje vina i subvencionisati vinogradare za površine zasađene vinovom lozom. Pored ovih i još mnogih novih mera koje smo obuhvatili ovogodišnjim programom, subvencionisati i sektor lekovitog bilja i šumskog voća a investirati i u manje razvijenim ruralnim zonama.

Glavni cilj politika navedenih u programu podrške jeste razvoj poljoprivrede na osnovu evropskog modela – višenamenska, održiva i konkurentna poljoprivreda sa ostalim mestima u regionu. Dakle, programiranje shodno prioritetima, finansijska podrška i kontrola, najsigurniji su načini ka jednoj boljoj budućnosti.

Želim vam puno uspeha u izvršenju vaših projekata!

Blerand Stavileci

Ministar poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja

PROGRAM ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ 2013

MERA 2

RESTRUKTURANJE FIZIČKOG POTENCIJALA U AGRO-RURALNOM SEKTORU

MERA 3

NAVODNJAVANJE POLJOPRIVREDNOG ŽEMLJIŠTA

MERA 4

INVESTICIJE ZA PRERADU I MARKETING POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

MERA 8

PODRŠKA ZA RAZVOJ LOKALNE ZAJEDNICE

Sadržaj

Restruktuiranje fizičkog potencijala u agro-ruralnom sektoru.....	9
1. Obrazloženje mere.....	9
2. Opšti cilj	9
3. Odnos sa drugim merama koje su uključene u program	9
4. Opšti kriterijumi prihvatljivosti	10
5. Geografska rasprostranjenost	10
6. Zajednički zahtevi za investicije	10
7. Prihvatljivi troškovi.....	10
8. Neprihvatljivi troškovi	10
9. Nivo podrške.....	11
10. Godišnji budžet mera i podela po pod-merama	11
11. Pokazatelji.....	12
 ■ Pod-mera: Poljoprivredne ekonomije za proizvodnju mleka	13
■ Pod-mera: Poljoprivredne ekonomije za proizvodnju jaja.....	18
■ Pod-mera: Proizvodi od goveđeg mesa i brojlera	21
■ Pod-mera: Poljoprivredne ekonomije proizvodnje meda	25
■ Pod-mera: Sektor voća.....	28
■ Pod-mera: Sektor za vinograde stonog grožđa	33
■ Pod-mera: Sektor povrća.....	36
■ Pod-mera: Sektor šumskog voća i lekovitog bilja	40
■ Pod-mera: Poljoprivredni mehanizam	42
 MERA 3	46
Navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta.....	46
1. Obrazloženje mere	46
2. Specifični ciljevi	46
3. Odnos sa ostalim merama koje su uključene u program.....	46
4. Kriterijumi prihvatljivosti	46
5. Geografska rasprostranjenost	46
6. Prihvatljive investicije	47
7. Potrebna dokumentacija.....	47
8. Nivo podrške i intenzitet javne pomoći	47
9. Neprihvatljivi troškovi su	47
10. Kriterijumi izbora	48
11. Poziv za apliciranje.....	48
12. Pokazatelji nadgledanja i procene.....	48
13. Finansijska sredstva	48
 MERA 4	49
Investicije za preradu i marketing poljoprivrednih proizvoda	49
1. Obrazloženje mere.....	49

2. Specifični ciljevi.....	49
3. Odnos sa ostalim merama koje su uključene u program.....	49
4. Kriterijumi prihvatljivosti	49
5. Geografska rasprostranjenost	50
6. Specifični kriterijumi prihvatljivosti	50
7. Zajednički kriterijumi sa pravom na podršku i investicije prihvatljive za sektor.....	50
8. Prihvatljive investicije	50
a. Mlečni proizvodi.....	50
b. Meso i prerada mesa	51
c. Sektor za preradu i marketing voća i povrća uključujući i proizvodnju vina	52
d. Investicije prihvatljive sa sve pod-sektore Mere 4	53
9. Troškovi prihvatljivi za marketing za sve pod-sektore	54
10. Ostale odredbe koje se odnose na troškove prihvatljive u pod-merama Mere 4	54
11. Neprihvatljivi troškovi	54
12. Kriterijumi izbora	54
13. Nivo podrške.....	56
14. Prateća dokumentacija.....	56
15. Poziv za apliciranje.....	56
16. Pokazatelji nadgledanja.....	56
17. Finansijska sredstva	57
 MERA 8	58
Podrška za razvoj lokalne zajednice	58
1. Obrazloženje mere	58
2. Ciljevi	58
3. Odnos sa ostalim merama koje su uključene u program.....	58
4. Vrsta prihvatljive investicije	58
5. Potrebna dokumentacija.....	59
6. Nivo podrške i intenzitet pomoći.....	59
7. Neprihvatljivi troškovi	60
8. Kriterijumi izbora LAG projekata	60
9. Mogući dobitnici.....	60
10. Poziv za apliciranje.....	61
11. Pokazatelji nadgledanja.....	61
12. Finansijska sredstva	61
Tablica budžeta predloženih mera.....	62
 Ugovor za finansiranje investicionih projekata ruralnog razvoja.....	65
Model za pripremu poslovnog plana za projekte podržane od strane MPŠRR-a.....	71
Model pokazatelja za projekte.....	79
Procedura nabavke.....	89

MERA 2

Restrukturiranje fizičkog potencijala u agro-ruralnom sektoru

1. Obrazloženje mere

Na opšte stanje i učinak sektora poljoprivredne proizvodnje utiče struktura veoma malih gazdinstava i visoki stepen fragmentacije zemljišta, ograničeno korišćenje savremenih proizvodnih tehnika, kapaciteti navodnjavanja i skladištenja (čuvanja). Trenutno postoji opšti nedostatak kvantiteta i kvaliteta sirovine (mleka, mesa, jaja, voća i povrća), koje su potrebne za zadovoljavanje potreba prerađivačkog sektora i domaćeg tržišta.

Ostali sektori sa većim potencijalom za razvijanje i ostvaranje novih radnih mesta u ruralnim oblastima (pčelarstvo, lekovito bilje), poseduju dugu tradiciju na Kosovu, ali im nedostaju finansijska sredstva da ulažu za opremu, obezbeđivanje hrane i trgovinu (marketing). Nedostatak poljoprivrednih mašina, uobičajena je slabost za sve poljoprivredne sektore.

Sposobnost konkurentnosti gazdinstva i njihovih proizvoda je ograničena usled niske proizvođačke efikasnosti i visokih troškova proizvoda. Državni se standardi u gazdinstvima (javno zdravlje, zaštita životne sredine, dobrobit životinja, bezbednost posla, itd) u potpunosti ne sprovode. Glavni razlozi ovakvog stanja jeste nedostatak investicija za mašine i savremenu tehnologiju, koje bi omogućile postizanje boljih standarda.

Na osnovu ažurirane SWOT analize poljoprivrednog sektora i procene za potrebama, sledeće pod-mere/sektori, izabrani su za podržavanje i biće izvršeni u okviru Mere 2:

- Podrška za sektor mlekarstva;
- Podrška za sektor jaja;
- Podrška za sektor mesa (tovljenje goveda i uzgajanje brojlera);
- Podrška za pčelarski sektor;
- Podrška za sektor voća (jabuke i sitno voće);
- Podrška za sektor stonog grožđa;
- Podrška za sektor povrća (proizvodnja u staklenicima i otvorenim poljima);
- Podrška za sektor šumskog voća i lekovitog bilja;
- Podrška za sektor poljoprivredne mašinerije.

2. Opšti cilj

- Unapređenje strukture gazdinstava i povećanje efikasnosti;
- Povećanje proizvodnje i kvaliteta poljoprivrednih proizvoda;
- Povećanje konkurenčnih sposobnosti poljoprivrednih proizvoda.

3. Odnos sa ostalim mera koje se uključene u program

Ova mera se odnosi na Meru 4 (investicije za preradu i trgovinu poljoprivrednih proizvoda). Mera 2 će podržati investicije na gazdinstvima koja bi trebalo da dovede do porasta u:

- proizvodnji,
- poboljšanju obezbeđivanja hrane; i

- kvalitetu sirovine neophodne za prerađivačku industriju.

4. Opšti kriterijumi prihvatljivosti

- Podnosioci zahteva Mere 2 su fizička ili pravna lica;
- Pravna lica moraju biti registrovana u registru poslovanja na Kosovu;
- Podnosioci zahteva moraju biti stalni stanovnici Republike Kosova;
- Podnosioci zahteva moraju biti registrovani u registru poljoprivrednih gazdinstva;
- Podnosioci zahteva moraju biti redovni u plaćanju poreskih obaveza (za fizička lica porez na imovinu, za pravna lica porez za poslovanje);
- Korisnici investicionih projekata u vrednosti više od 20.000 € moraju podneti poslovni plan u obrascu traženom od strane MPŠRR-a, kao deo zahteva. U slučaju građevinskih radova i/ili rekonstrukcije, potrebno je pripremiti i podneti tehničku dokumentaciju sa planom izgradnje i/ili rekonstrukcije zajedno sa poslovnim planom;
- Korisnici projekata, u kojima nivo podrške javnim sredstvima iznosi 30.000 € ili više, i nakon potpisivanja ugovora sa Agencijom za poljoprivredni razvoj, moraju registrirati poljoprivredno preduzeće pri Agenciji za registraciju poslovanja;
- Minimalna vrednost projekata za koji se podnosi zahtev, treba iznositi vrednost od 5.000 €, osim za pod-meru stočarstva i povrća na otvorenom zemljištu;
- Pre nego što se izvrši finalna isplata, dobitnik će preuzeti odgovornost da nakon potpisivanja ugovora, učestvuje na obuci organizованoj od strane projekta Svetske Banke;
- Osim smernice za pripremanje poslovnog plana, dodaci ove mere su i ugovor, obrazac i prikupljanje pokazatelja.

5. Geografska rasprostranjenost

Na celoj teritoriji Kosova.

6. Zajednički zahtevi za investicije

- Investicioni projekat mora predvideti poljoprivredne proizvode u izabranim sektorima - mleko, jaje, meso, voće i grožđe, povrće, med, lekovito bilje, poljoprivredne mašine, kao što je i detaljno navedeno u podmerama;
- Samo su investicije urađene nakon potpisivanja ugovora, prihvatljive za refundiranje od strane Agencije za poljoprivredni razvoj. Prihvataju se troškovi načinjeni za studije izvodljivosti/ostalih savetodavnih usluga za pripremanje zahteva, čak i ako su isti načinjeni pre potpisivanja ugovora;
- Svi dobitnici projekata moraju poštovati pravila i procedure javne nabavke. Iste su u prilogu kao dodatak ugovoru koji poljoprivrednik potpisuje sa Agencijom za poljoprivredni razvoj.

7. Prihvatljivi troškovi

Prihvatljivi troškovi su:

- Izgradnja ili renoviranje (ali ne i kupovina) nekretnina;
- Kupovina novih mašina i uređaja (u skladu sa tržišnom vrednošću);
- Kupovina sadnom materijala za uspostavljanje voćnjaka i novih vinograda;
- Administrativni troškovi (projektovanje, poslovni plan i snabdevanje dozvolom i licencom neophodne za investiranje) u vrednosti do 3% totalne prihvatljive investicije, ali ne više od 2000 €.

8. Neprihvatljivi troškovi

Neprihvatljivi troškovi su:

- Troškovi kamata;
- Stavke koje se već finansiraju u sklopu nekog drugog okvira;
- Kupovina zemljišta ili zgrada;
- Jednostavne zamene/renoviranja zgrada ili mašina;
- Razlike kursnih valuta;
- Porezi, uključujući i PDV, osim ako korisnik (ili partneri korisnika) ne mogu vratiti isti i ako važeće odredbe ne zabranjuju pokrivanje poreza;
- Krediti za treće stranke;
- Kupovina polovnih uređaja;
- Kazne, finansijske kazne i sudski troškovi;
- Dobrovoljni prilozi;
- Troškovi amortizacije (amortizacija);
- Operativni troškovi;
- Bankarska ograničenja, troškovi žiranta i ostala slična ograničenja;
- Troškovi carine ili uvoza, ili ostale naplate.

9. Nivo podrške

Maksimalna javna podrška za prihvatljive projekte iznosi 65% prihvatljivih troškova.

Maksimalna vrednost prihvatljive investicije je definisana za sve podmere.

Jedan podnositelj zahteva može predati samo jedan zahtev u ovoj Meri, sledstveno podmere. U istom zahtevu mogu se obuhvatiti najviše dve podmere, od kojih jedna mora obavezno biti iz podmere poljoprivrednog mehanizma a ovo treba biti u skladu sa drugom podmerom.

Maksimalna vrednost javnih sredstava koje može dobiti jedan korisnik ne sme da prekorači sumu od 80,000,00 €. Ako se maksimalna vrednost javne podrške prekorači, ostale troškove će snositi korisnička strana.

Korisnici se moraju pridržavati uslova ugovora potписанog sa Agencijom za poljoprivredni razvoj MPŠRR-a. Ovim ugovorom, korisnik je podmoran da istu aktivnost izvodi najmanje tri godine nakon primanja zadnje isplate, a ovo će se verifikovati kontrolom odradene od strane MPŠRR-a.

10. Godišnji budžet Mere 2 i dodela po podmerama

Godišnji budžet Mere 2 iznosi:	6.650.000 €
--------------------------------	-------------

Podeljen na podmere podrške po sledećem redosledu:

- Sektor mlekarstva	1,000,000 €
- Sektor jaja	300,000 €
- Sektor mesa	700,000 €
- Sektor pčelarstva	250,000 €
- Sektor voća	1,200,000 €
- Sektor stonog grožđa	200,000 €
- Sektor povrтарstva	1,400,000 €
- Sektor šumskog voća i lekovitog bilja	300,000 €
- Sektor poljoprivredne mašinerije	1,300,000 €

Beleška:

Ako se budžet jedne podmere ne iskoristi, upravni organ ima pravo da preostali deo raspodeli po ostalim podmerama.

11. Pokazatelji

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj		Cilj
Output	Broj podržanih preduzeća		
	Od kojih		
	Sektor mlekarstva		20
	Sektor jaja		9
	Sektor voća		54
	Sektor grožđa		7
	Sektor mesa		30
	Sektor povrtarstva		167
	Sektor pčelarstva		24
	Sekt. poljoprivredne mašinerije		130
	Sektor šumskog voća i lekovitog bilja		20
	Br. Početnih podržanih poslovanja		461
	Ukupna vrednost investicije		10.500.000 €
Rezultat	Povećanje površine obradivog zemljišta (ha)		
	Povećanje broja savremenih gazdinstva		
Uticaj	Dodatni poljoprivredni proizvodi kao rezultat javne podrške		
	Novo otvorena radna mesta		3600

■ Podmera

Poljoprivredne ekonomije za proizvodnju mleka

1. Obrazloženje podmere

Proizvodnja mleka na Kosovu je veoma važna i veoma "osetljiva" zbog struktura gazdinstva. Većina gazdinstva poseduje veoma mali broj mlečnih životinja a štale nisu odgovarajuće za proizvodnju kvalitetnog mleka.

Standardi životne sredine, blagostanje životinja i obezbeđivanje hrane uopšte, nisu još postignuti. Svi ovi faktori se moraju poboljšati, kako bi dobili kvalitetne i produktivne proizvode mleka, koji bi imali bolje šanse da konkurišu na tržištu.

2. Specifični ciljevi

- Izgradnja savremenih štala;
- Poboljšanje odgovarajuće infrastrukture za pripremanje hrane za životinje, za mužu, kako bi se postigli dole navedeni standardi:
  - Higijena i bezbednost mleka,
  - Kvalitet mleka,
  - Zdravlje životinja,
  - Blagostanje životinja,
  - Izgradnja deponija za đubrivo.

3. Specifični keriterijumi prihvatljivosti za podnosioce zahteva

- a) Moraju biti registrovani kao poljoprivrednici u registru sektora za identifikaciju i registraciju životinja (I&R) pri Agenciji za ishranu i veterinarstvo (AIV);
- b) Podnosioci zahteva moraju posedovati krave ili ovce i koze obeležene žigom Republike Kosova i moraju da poseduju listu za verifikaciju istih, za svaku glavu izdatu od strane AIV-a;
- c) Životinje uvezene iz zemalja EU-a, moraju biti registrovane u listi za verifikaciju goveda, sledstveno sitne preživare pri AIV-u, ali mogu nositi i žigove zemalja EU-a;
- ç) Moraju da imaju najmanje 15 mlečnih krava ili 100 ovaca, sledstveno koza;
- d) Dokaz za poseduju najmanje 0.5 ha poljoprivrednog zemljišta (njive, livade i pašnjake), za svaku glavu krave, ili 0,05 ha za svaku glavu ovce ili koze. Zemljište može biti u vlasništvu ili pak uzeto pod zajam na najmanje 3 godine.

4. Prihvatljive investicije za mlečne krave

Prihvatljive investicije za mlečne krave su:

- 4.1. Izgradnja jedne štale za krave sa dimenzijama od najmanje 20,40m x 10,40m, za držanje životinja sa sledećom unutrašnjom infrastrukturom:
  - Jasle;
  - Sistem za snabdevanje vodom i pojilišta;
  - Stajališta za starije životinje;
  - Stajališta za goveda;
  - Prednja vrata – 2 komada;
  - Bočna vrata (po potrebi);
  - Horizontalno postavljeni prozori;

- Instalacija električne mreže unutar gazdinstva;
- Sistem ventilacije;
- Soba mleka.

4.2. Izgradnja nove štale za krave sa dimenzijama od najmanje 20,40m x 10,40m za držanje životinja sa sledećom unutrašnjom infrastrukturom:

- Jasle;
- Ležajevi;
- Kanal za otklanjanje smeća i sistem za odlaganje đubriva;
- Aneks za mužu;
- Soba mleka;
- Stajališta za goveda;
- Prednja vrata - 2 komada;
- Bočna vrata (po potrebi);
- Horizontalno postavljeni prozori;
- Instalacija električne mreže unutar gazdinstva;
- Sistem ventilacije;

4.3 Uredaji za mužu, hlađenje, izgradnju i renoviranje soba za mleko:

- Sistem muže (zatvoreni sistem ili sistem muže);
- Uredaji za hlađenje mleka (laktofriz), sa kapacitetom od 500, 1000 i 2000 l;
- Soba mleka (nova izgradnja), na osnovu tehničkih podataka;
- Renoviranje sobe mleka koje obuhvata:
  - Popločan pod,
  - Popločani zidovi na visini do 1.8 m,
  - Snabdevanje pijaćom vodom.

4.4 Poboljšanje prateće infrastrukture na gazdinstvu:

- Deponija za đubrivo štale, (tečan i čvrst), shodno kriterijumima MPŠRR-a;
- Deponija za silažu (horizontalni sistem) i
- Deponija za obimnu hranu (hangar).

Shodno kriterijumima određenih MPŠRR-a.

5. Prihvatljive investicije za sitne preživare

Prihvatljive investicije za sitne preživare su:

- 5.1 Izgradnja nove štale sa dimenzijama od najmanje 20,40m x 10,40m sa sledećom unutrašnjom infrastrukturom:
- Jasle za hranjenje;
  - Sistem za snabdevanje vodom i pojilišta;
  - Stajališta za starije životinje;
  - Stajališta za jagnjad ili mladunce;
  - Prednja vrata - komada 2;
  - Hitna izlazna vrata - komada 6;
  - Horizontalno postavljeni prozori;
  - Sistem ventilacije.

Dimenzijske štale i unutrašnje infrastrukture naznačene su u smernici pripremljene od strane MPŠRR-a.

5.2 Oprema za skladištenje i čuvanje mlečnih proizvoda, izgradnja i renoviranje soba za mleko/mlečne proizvode:

- Soba za mleko/mlečne proizvode (nova izgradnja), na osnovu tehničkih podataka koje će biti naznačene u smernici;
- Izgradnja ili renoviranje sobe za mleko/mlečnih proizvoda, obuhvata:
  - a) popločani pod,
  - b) popločani zid na visini do 1.8 m,
  - c) snabdevanje pijaćom vodom; i
  - ç) sistem kanalizacije.

5.3 Unapređenje prateće infrastrukture na gazdinstvu:

- Deponija za đubrivo štale (za čvrsto đubrivo) shodno kriterijumima MPŠRR-a; i
- Deponija za obimnu hranu (hangar).

6. Specifična dokumentacija neophodna za podmeru

- a) Katastarski dokaz nad poljoprivrednim zemljištem (njiva, livada i pašnjak) u vlasništvu ili jedna kopija ugovora za zakup poljoprivrednog zemljišta na najmanje tri godine nakon podnošenja zahteva;
- b) Kopija ugovora za isporuku mleka prerađivaču (ako je poseduje);
- c) Dokaz o učlanjenju u udruženju proizvođača mleka, odnosno udruženje ovčara (ako je on/ona član udruženja);
- ç) Dokaz o kvalitetu mleka za zadnjih šest meseci, izdatog od strane AIV-a samo za mlečne krave;
- d) Kopiju liste za verifikaciju stoke izdate od strane Sektora za identifikaciju i registraciju pri AIV-u za sve životinje.

Izabrani podnosioci zahteva takođe trebaju podneti i:

- a) Dozvolu za izgradnju, izdatu od strane nadležnog opštinskog organa;
- b) Saglasnost zajednice za sredinu gde je planirana izgradnja štale;
- c) Dokaz o proceni uticaja životne sredine (od strane MŽSPP-a) samo za one koji podnose zahteve za gazdinstva sa više od 100 stoke ili više od 500 sitnih preživara.

7. Nivo podrške i intenzitet javne pomoći

7.1 Za mlečne krave:

- Najveća granica prihvatljivih troškova za izgradnju nove štale shodno tačkama 4.1 ili 4.2 iznosi 25.000 €;
- Najveća granica prihvatljivih troškova iz tačke 4.3 iznosi: 20.000 €;
- Najveća granica prihvatljivih troškova iz tačke 4.4 (za unapređenje prateće infrastrukture) jeste: 10.000€.

7.2 Za podmeru sitnih preživara (ovce i koze):

- Najveća granica prihvatljivih troškova investicije za izgradnju štale shodno tačci 5.1 jeste: 20.000 €;
- Najveća granica prihvatljivih troškova investicije na osnovu tačke 5.2 (oprema za skladištenje i preradu mlečnih proizvoda) najviše iznosi 10.000 €;

- Najveće granice prihvatljivih troškova investicije na osnovu tačke 5.3 (prateće infrastrukture) iznosi najviše 10.000 €;
- Za sve investicije, intenzitet javne pomoći iznosi 65 % prihvatljivih troškova. Svaki drugi trošak izvan predviđenih granica, smatraće se kao neprihvatljiv.

8. Kriterijumi izbora

Br.	Vrsta kriterijuma	Kategorija kriterijuma	Bodovi
1	Projekti koji sadrže	Izgradnji nove štale	Da 25 Ne 10
		Unapređenje relevantne infrastrukture gazdinstva	Da 20 Ne 10
			Da 15 Ne 10
		Deponija smeća	
2	Broj životinja	100-300 glava ovaca /koza Dok mlečnih krava 15-25	15
		Preko 300 glava ovaca/koza ili preko 25 mlečnih krava	10
3	Vlasništvo nad zemljištem (svaki podnosiolac zahteva treba posedovati najmanje 0,5 ha/krave ili 0,05 ha/ovaca ili koza	Više od 50% pod vlasništvom	10
		50% ili više zemljišta pod zakupom	5
6	Član udruženja proizvođača mleka ili udruženja ovčara	Da 5 Ne 2	
7	Starost poljoprivrednika	Ispod 40 godina starosti 5 40 godina starosti i više 3	
8	Pol (podnosioca zahteva registrovanog u registru za poljoprivrednike)	Žena 5 Muškaraca 3	
Ukupno			100

Objašnjenje: u slučaju izjednačenje u bodovima projekata na kraju liste, prednost imaju projekti koji imaju manji broj životinja. Ako je i broj životinja jednak, onda prednost ima onaj koji je ranije podneo zahtev.

9. Poziv za apliciranje

Poziv za apliciranje će ostati otvoren 45 dana nakon datuma od objavljivanja istog.

Investicija se treba izvršiti u roku od 120 dana od datuma odobravanja projekta.

Sve isplate iznad sume od 500 € moraju da se izvrše putem bankarskog transfera. Za isplate manje od 500 € potrebno je uzeti račun i fiskalni kupon.

10. Pokazatelji nadgledanja

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Cilj

Input	1.000.000 €.	
Output	Br. podržanih gazdinstva	30
	Ukupna vrednost investicije (u €)	1,428,571
Rezultat	Broj novih štala	20
	Broj gazdinstva sa poboljšanim standardima	17
	Broj gazdinstva sa novim deponijama za đubrivo	15
Uticaj	Ukupno dodatnog poljoprivrednog proizvoda (€)	
	Ukupan broj novo uspostavljenih radnih mesta (podjednako sa radnim mestima sa punim radnim vremenom)	

11. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva za ovu podmeru su:

1,000,000 € predviđenih na sledeći način:

- a) 600.000 € za mlečne krave; i
- b) 400,000 € za sitne preživare.

■ Podmera

Poljoprivredne ekonomije za proizvodnju jaja

1. Obrazloženje podmere

Zbog strukture gazdinstva na Kosovu, sektor živine, posebno proizvodnja jaja za konzumiranje je veoma važan i dosta "osetljiv" sektor.

Većina gazdinstva su mala i poseduju mali broj glava, štale nisu dovoljno podobne za proizvodnju, tehnologija je zastarela i negativno utiče na životnu sredinu. Svi navedeni faktori se moraju unaprediti, kako bi se povećala proizvodnja boljih i kvalitetnijih proizvoda.

Unapređenje konkurentnih sposobnosti gazdinstva za proizvodnju jaja i prilagođavanje tržištu, može se potići putem:

- Unapređenja tehnologije; i
- Očuvanja životne sredine.

2. Specifični ciljevi

- Izgradnja novih štala za kokoške nosilje;
- Poboljšanje kvaliteta jaja za zadovoljavanje potreba tržišta; i
- Zaštita životne sredine primenom nove tehnologije.

3. Specifični kriterijumi prihvatljivosti za podnosioca zahteva

Podnosioci zahteva trebaju imati najmanje 3000 kokošaka nosilja u proizvodnji.

4. Prihvatljive investicije

4.1 Izgradnja nove štale sa kapacitetom od: najmanje 3.600 kokošaka nosilja, sa sledećom opremom:

- Sistemima ventilacije;
- Sistemima vode unutar gazdinstva;
- Mehanizam za uklanjanje otpada na gazdinstvu;
- Kafezi za smeštaj živine;
- Sistem ishrane;
- Sistem osvetljenja;
- Sistemi nadgledanja temperature vlažnosti vazduha i osvetljenja.

4.2 Unapređenje prateće infrastrukture na gazdinstvu i opreme:

- Mašina za klasifikaciju jaja;
- Hladnjaka;
- Sistemi za odlaganje otpada iz štale (septička jama).

5. Specifična dokumentacija neophodna za podmeru

- Dokaz o broju i poreklu živine (račun o snabdevanju);

- Dokaz o zdravstvenom stanju živine izdatog od strane AIV-a;
- Dokaz o članstvu u udruženju za živinarstvo (ako je član udruženja).

Korisnici trebaju podneti i:

- Dozvolu za izgradnju izdate od strane nadležnog opštinskog organa;
- Saglasnost zajednice za lokaciju gde se planira izgradnja štale;
- Dokaze procene uticaja na životnu sredinu (od MŽSPP-a) samo za one koji podnose zahteve za gazdinstva sa više od 10.000 kokoška nosilja.

6. Nivo podrške i intenziteta javne pomoći

- Najveća granica prihvatljivih troškova za investiranje u izgradnji nove štale, shodno tačci 4.1, jeste 40.000 €;
- Najveća granica prihvatljivih troškova iz tačke 4.2 jeste: 20.000 €.

7. Kriterijumi izbora

Br.	Vrsta kriterijuma	Kateg. kriterijuma	Bodovi
1.	Projekat koji sadrži	Izgradnju štale	Da 30 Ne 10
2.		Nabavku opreme za poboljšanje kvaliteta jaja	Da 20 Ne 10
	Zaštita životne sredine (deponija otpada)	Zaštita životne sredine (deponija otpada)	Da 10 Ne 5
3.		Izgradnja štale za kokoške nosilje sa kapacitetom	3,000-20,000 10 više od 20,000 5
4.		Vrsta proizvodnje (način održavanja)	Na podu 10 U kavezu 5
5.	Član udruženja za živinarstvo	Da 10 Ne 5	
6.	Starost poljoprivrednika	Mlađi od 40 godina starosti 5 40 i više godine starosti 3	
7.	Pol (podnosioci zahteva registrovanih u registru poljoprivrednika)	Žensko 5 Muško 3	
	Ukupno		100

Obijašnjenje: u slučaju izjednačenje u bodovima projekata na kraju liste, prednost imaju projekti koji imaju manji broj životinja. Ako je i broj životinja jednak, onda prednost ima onaj koji je ranije podneo zahtev.

8. Poziv za apliciranje

Poziv za apliciranje će ostati otvoren 45 dana nakon datuma od objavljinjanja istog. Investicija se treba izvršiti u roku od 120 dana od datuma odobravanja projekta.

Sve isplate iznad sume od 500 € moraju da se izvrše putem bankarskog transfera. Za isplate manje od 500 € potrebno je uzeti račun i fiskalni kupon.

9. Pokazatelji nadgledanja

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Cilj
Input	300,000 €	
Output	Br. podržanih gazdinstva Ukupna vrednost investicije (u €)	9 444,000
Rezultat	Broj novih štala Broj gazdinstva sa poboljšanim standardima Broj gazdinstva sa novim deponijama za smeće	8 7 6
Uticaj	Ukupno dodatnog poljoprivrednog proizvoda (€) Ukupan broj novo uspostavljenih radnih mesta (podjednako sa radnim mestima sa punim radnim vremenom)	

10. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva za ovu podmeru iznose:
300,000 €.

■Podmera

Proizvodnja goveđeg mesa i brojlera

1. Obrazloženje podmere

Goveda industrija je trenutno pod-proizvodnja mlekarske industrije. Samo je jedan određeni broj gazdinstava usredsređen na tovljenje jednog relativno malog broja glava. Crveno meso, a pogotovo govedina, popularna je proizvodnja koja pruža i mogućnost za supstituciju uvoza. Proizvodnja mesa se odlikuje ranim klanjem mladunaca, gde je većina zaklanih teladi mlađa od 8 meseci starosti, pa zato ekonomski nije i mnogo efikasna.

Proizvodnja kokšijeg ili belog mesa je trenutno osnovana na živini koja je namenjena za proizvodnju jaja i živini u domaćinstvima. Samo je nekoliko domaćih proizvođača specijalizovano u proizvodnji mesa od brojlera. Proizvodnja mesa od brojlera poseduje potencijal za razvoj.

Trenutna potražnja mesta se procenjuje na 30,000 tona/godišnje ili 18,000,000 brojlera. Iako većina gazdinstva poseduje mali broj živine, štale nisu pogodne za proizvodnju, tehnologija je zastarela i gazdinstva negativno utiču na životnu sredinu.

Svi navedeni faktori važni su i moraju se unaprediti kako bi se dobila bolja i kvalitetnija proizvodnja.

2. Specifični ciljevi podmere

- Izgradnja nove štale;
- Modernizacija i unapređenje relevantnih standarda gazdinstva:
  - higijena i bezbednost,
  - kvalitet mesa,
  - zdravstveno stanje životinja,
  - blagostanje životinja;
- Izgradnja deponija za otpade.

3. Specifični kriterijumi prihvatljivosti za podnosioca zahteva za tovljenje goveda

- a) Mora biti registrovan kao poljoprivrednik u sektoru za identifikaciju i registraciju životinja (I&R), pri agenciji za ishranu i veterinarstvo (AIV);
- b) Podnosioci zahteva moraju imati životinje sa žigom Republike Kosova (osim onih uvezenih iz EU-a koje mogu nositi žig sa kojim su i uvezeni) i da poseduju listu stoke za svaku registrovanu glavu, izdate od strane AIV-a;
- c) Podnosioci zahtev amoraju posedovati najmanje 15 glava (teladi);
- ç) Podnosioci zahteva moraju da dokažu da poseduju najmanje 0,3 ha/po glavi, poljoprivredno zemljište (njive, livade ili pašnjake). Zemljište može biti u vlasništvu ili uzeto pod zakup na najmanje tri godine.

4. Prihvatljive investicije za tovljenje goveda

4.1. Izgradnja nove štale za držanje životinja, sa dimenzijom od najmanje 20,40m x 10,40m za dole navedenom unutrašnjom infrastrukturom:

- Jasle;
- Sistem snabdevanja vodom i pojenje;
- Stajališta za životinje;
- Prednja vrata - komada 2;
- Horizontalno postavljeni prozori;
- Instalacija električne mreže unutar gazdinstva;
- Sistem ventilacije;
- Skladište za koncentrovanu hranu.

Ili

4.2. Izgradnja nove štale, sa dimenzijama od najmanje 20,40m x 10,40m, za držanje životinja po slobodnom izobru, sa sledećom unutrašnjom infrastrukturom:

- Jasle;
- Ležajevi;
- Kanal za odlaganje otpada i sistem za uklanjanje otpada;
- Prednja vrata - komada 2;
- Horizontalno postavljeni prozori;
- Instalacija električne mreže unutar gazdinstva;
- Sistem ventilacije.

4.3 Unapređenje prateće infrastrukture na gazdinstvu:

- Deponija otpada iz štale (tečnog i čvrstog), u skladu sa brojem glava;
- Deponija za silažu (horizontalni sistem) u skladu sa brojem glava;
- Deponija za količinsko hranjenje (hangar) u skladu sa brojem glava;
- Vaga za merenje živih životinja.

5. Prihvatljive investicije za brojlerе

5.1. Izgradnja nove štale sa kapacitetom od najmanje 3.600 brojlera sa površinom od najmanje 270 m² sa sledećom infrastrukturom:

- Sistemima ventilacije;
- Sistemima vode unutar gazdinstva;
- Sistemom za hranjenje;
- Sistemom grejanja;
- Sistemom osvetljenja.

6. Potrebna specifična dokumentacija

6.1. Dokumentacija potrebna za podnosioce zahteva za tovljenje goveda:

- a) Katastarski dokaz poljoprivrednog zemljišta (njive, livade i pašnjaci) u vlasništvu ili pak kopija ugovora za zakup poljoprivrednog zemljišta na najmanje tri godine nakon podnošenja zahteva;
- b) Kopija ugovora sa jednom klanicom, licencirane od strane AIV-a;
- c) Kopija liste za verifikaciju stoke, izdate od strane sektora za identifikaciju i registraciju pri AIV, za sva telad za tovljenje.

Izabrani podnosioci zahteva trebaju podneti i:

- a) Dozvolu za izgradnju izdate od strane nadležnog opštinskog organa;
- b) Saglasnost zajednice za lokaciju gde se planira izgradnja štale za goveda;

- c) Izjava o proceni uticaja na životnu sredinu za poljoprivrednike koji su aplicirali za gazdinstvo sa više od 100 teladi.

Izabrani podnosioci zahteva trebaju podneti i sledeća dokumenta:

- a) Dozvolu za izgradnju izdate od strane nadležnog opštinskog organa;
- b) Saglasnost zajednice za lokaciju gde se planira izgradnja štale;
- c) Dokaz o proceni uticaja na životnu sredinu (izdate od MŽSPP-a) samo za one koji apliciraju za gazdinstva sa više od 10.000 ptica.

7. Nivo podrške i intenzitet javne pomoći

7.1. Za tovljenje teladi:

- Najveća granica prihvatljivih troškova za izgradnju štale za goveda, shodno tačkama 4.1 ili 4.2 jeste: 25.000 €;
- Najveća granica prihvatljivih troškova shodno tački 4.3 jeste: 15.000€.

7.2. Za gajenje brojlera

7.2.1. Izgradnja gazdinstva za brojlere (shodno tački 5.1.):

- Najveća granica prihvatljivih troškova za izgradnju štale za brojlere jeste: 25.000 €.
- Kompletirana štala za brojlere mora imati kapacitet od najmanje 3.600 ptica;
- Poljoprivrednici mogu izgraditi i veće štale, ali MPŠRR preduzima samo 65% prihvatljivih troškova, do 25.000 €.

8. Kriterijumi izbora

8.1. Za tovljenje teladi

Br.	Vrsta kriterijuma		Kategorija kriterijuma	Bodovi
1	Projekat koji sadrži	Izgradnja nove štale	Da	40
		Deponija otpada	Ne	10
	Br. teladi u trenutku apliciranja	Da	30	
		Ne	10	
2	15-50 glava		15-50 glava	10
	Više od 50 glava		Više od 50 glava	5
3	Vlasništvo zemljišta (pošto svaki podnositelj zahteva treba posedovati 0,30 ha zemljišta po glavi teladi		Vlasništvo podnosioca zahteva 50% ili više	10
			Više od 50% pod zakupom	5
4	Starost poljoprivrednika		Ispod 40 godina starosti	5
	40 ili više godina starosti		40 ili više godina starosti	3
5	Pol (podnosioca zahteva registrovanog u registru gazdinstva)		Žensko	5
	Muško		Muško	3
Ukupno				100

Objašnjenje: u slučaju izjednačenje u bodovima projekata na kraju liste, prednost imaju projekti koji imaju manji broj životinja. Ako je i broj životinja jednak, onda prednost ima onaj koji je ranije podneo zahtev.

8.2. Za gajenje brojlera

Br.	Vrsta kriterijuma	Kategorija kriterijuma	Bodovi
1.	Veličina gazdinstva	3,600-10,000	65
		10,001-100,000	50
2.	Ugovor za prodaju proizvoda	Postoji	15
		Ne postoji	10
3.	Starost poljoprivrednika	Ispod 40 godina starosti	10
		40 ili više godina starosti	8
4.	Pol (podnosioca zahetva registrovanog u registru gazdinstva)	Žensko	10
		Muško	8
Ukupno			100

Objašnjenje: u slučaju izjednačenje u bodovima projekata na kraju liste, prednost imaju projekti koji imaju manji broj životinja. Ako je i broj životinja jednak, onda prednost ima onaj koji je ranije podneo zahtev.

9. Poziv za apliciranje

Poziv za apliciranje će ostati otvoren 45 dana nakon datuma od objavljivanja istog. Investicija se treba izvršiti u roku od 120 dana od datuma odobravanja projekta.

Sve isplate iznad sume od 500 € moraju da se izvrše putem bankarskog transfera. Za isplate manje od 500 € potrebno je uzeti račun i fiskalni kupon.

10. Pokazatelji nadgledanja

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Cilj
Input	700.000 je dodeljeno za telad i brojlere, na sledeći način: - 350.000 za telad; - 350.000 za ptice.	
Output	Br. podržanih gazdinstva	34
	a) telad	16
	b) brojleri	18
	Ukupna vrednost investicije (u €)	1,035,000
	c) telad	517,500
	d) brojleri	517,500
Rezultat	Broj gazdinstva sa novim štalama za	32
	e) telad	15
	f) brojleri	17
	Broj gazdinstva sa deponijama za otpad	26
	g) telad	12
	h) brojleri	14
Uticaj	Ukupno dodatne poljoprivredne proizvodnje (€)	
	Ukupan broj novo uspostavljenih radnih mesta (podjednako sa radnim mestima sa punim radnim vremenom)	

11. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva za ovu podmeru su:

700.000 € dodeljenih na sledeći način:

- 350.000 € za tovljenje teladi;
- 350.000 € za gajenje brojlera.

■ Podmera

Proizvodne poljoprivredne ekonomije meda

1 Obrazloženje podmere

Sektor za proizvodnju meda na Kosovu je veoma važan. Trenutno postoji oko 6500 pčelara sa 70500 košnica. Pčelarstvo i proizvodnja meda su važan stub za obezbeđivanje prihoda stanovništva u ruralnim zonama. Med dobrog kvaliteta se uglavnom prodaje kao prirodni proizvod.

Samo dva pčelara poseduju savremenu tehnologiju za preradu pod-proizvoda meda. Med, i njegovi proizvodi, smatraju se da poseduju potencijal za izvoz na tržiste EU-a, pogotovo nakon potvrđivanja meda kao ekološki proizvod.

2. Specifični ciljevi

- Povećanje broja košnica;
- Modernizacija i unapređenje opreme za proizvodnju meda;
- Povećanje količine meda sertifikovanog kao prirodni – ekološki med.

3. Specifični kriterijumi prihvatljivosti za podnosioce zahteva

Podnosioci zahteva trebaju posedovati najmanje:

- 50 košnica,
- Ne više od 500.

4. Investicije prihvatljive za proizvođače meda

1. Primarne investicije:

- 1.1 Košnica sa podom antivaro, 50 € po košnici, ne više od 2500 € po podnosiocu zahtevu;
- 1.2 Linija sakupljanja meda (od INOX materijala održivog protiv kiselina);
  - 1.2.1 Električna centrifuga za koroziv;
  - 1.2.2 Kada (korito) za nezapećaće okvire,
  - 1.2.3 Kada (tepsija) za odpećaćivanje okvira,
  - 1.2.4 Električni uklanjač za okvire,
- 1.3 Uredaj za topljenje voska iz saća (električni ili sa gasom);
- 1.4 Posebna prikolica za prevoz košnica,
- 1.5 Ograda oko pčela (5 € po košnici), ali najviše 500 €.

2. Pakovanja

- 2.1 Mala pakovanja; ili
- 2.2 Velika pakovanja;
- 2.3 Izgradnja prostorije za vađenje meda (ne više od 5,000 €).

5. Potrebni specifični dokumenti

- Dokaz koji potvrđuje članstvo u udruženju pčelara;
- Dokaz o borju košnica izdatog od strane udruženja pčelara;
- Uverenje za učestvovanje na profesionalnim obukama za pčelarstvo;
- Izabrani podnosioci zahteva trebaju podneti i dozvolu za izgradnju izadte od strane nadležnog opštinskog organa.

6. Nivo podržavanja i intenziteta javne pomoći

- Finansijska podrška MPŠRR-a iznosi 65% prihvatljivih investicija.
- Donja granica investicije iznosi 2.000 € i gornja granica 15 000€.
- svaka investicija iznad gornje granice smatra se kao neprihvatljiv trošak.

7. Kriterijumi izbora

Br.	Vrsta kriterijuma	Kategorija kriterijuma	Bodovi
1.	Projekat koji sadrži	Košnica sa podom antivaro	Da 20 Ne 5
		Izgradnju prostorije za vađenje meda	Da 15 Ne 5
			Da 15 Ne 1
		Električna centrifuga	Da 10 Ne 5
			Da 5 Ne 1
		Uređaj za topljenje voska iz saća	Da 5 Ne 1
			Da 5 Ne 1
		Pakovanja	Da 5 Ne 1
			Da 5 Ne 2
			Da 5 Ne 1
2.	Broj košnica	50-300 košnica 300-500 košnica	5 1
3.	Proizvođač sertifikovan kao organski proizvođač	Da Ne	5 2
4.	Dokaz o učešću na profesionalnim obukama	Da Ne	5 2
5.	Starost poljoprivrednika	Ispod 40 godina starosti 40 ili više godina starosti	5 3
6.	Pol (podnosioca zahetva registrovanog u registru gazdinstva)	Žensko Muško	5 3
Ukupno			

Objašnjenje: U slučaju jednakog broja bodova projekta na kraju liste, prednost imaju projekti koji imaju manji broj košara. Ako je i broj košara jednak, onda prednost ima onaj koji je ranije podneo zahtev.

8. Poziv za apliciranje

Poziv za apliciranje će ostati otvoren 45 dana nakon datuma od objavljenja istog. Investicija se treba izvršiti u roku od 120 dana od datuma odobravanja projekta. Sve isplate iznad sume od 500 € moraju da se izvrše putem bankarskog transfera. Za isplate manje od 500 € potrebno je uzeti račun i fiskalni kupon.

9. Pokazatelji nadgledanja

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Cilj
Input	250,000 €	
Output	Br. podržanih gazdinstva	24
	Ukupna vrednost investicije (u €)	370,000
Rezultat	Broj kupljenih košara kao rezultat investicije	990
	Novo-izgrađene prostorije	17
	Broj pčelara koji poseduju novu opremu za poboljšanje kvaliteta meda i ispunjenje standarda	19
	Broj pčelara sa novom prikolicom za prevoz košnica	16
Uticaj	Ukupno dodatne poljoprivredne proizvodnje (€)	
	Ukupan broj novo uspostavljenih radnih mesta (podjednako sa radnim mestima sa punim radnim vremenom)	

10. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva za ovu podmeru su:
250,000 €.

■ Podmera

Sektor voća

1. Obrazloženje podmere

Prioritet MPŠRR-a jeste povećanje površine za proizvodnju jabuke, kao i povećanje efikasnosti proizvodnje na postojećim voćnjacima. Investicije obuhvataju podršku za uspostavljanje novih voćnjaka kao i modernizaciju infrastrukture na postojećim voćnjacima.

2. Specifični ciljevi

- Povećanje površine gazdinstva sa voćnjacima;
- Povećanje površine jabukama, jagodama, kupinama i malinama;
- Poboljšanje kvaliteta i raznovrsnosti voćnjaka.

3. Specifični kriterijumi prihvatljivosti za podnosioce zahteva

- Poljoprivrednici trebaju podneti dokaz o posedovanju poljoprivrednog zemljišta (zemljište može biti vlasništvo ili ugovoren na korišćenje);
- U slučajevima uspostavljanja voćnjaka jabuke na zemljištu pod zakupom – pravo na korišćenje zemljišta se mora dokazati na najmanje od 15 godina;
- U slučajevima uzimanja zemljišta pod zakup, potrebno je podneti pismeno odobrenje vlasnika zemljišta za uspostavljanje voćnjaka;
- Za voćnjake jabuke: poljoprivrednici moraju posedovati najmanje 0,50 ha zemljišta;
- Za voćnjake jabuke, prihvatljive parcele moraju biti 0,50 ha veličine zemljišta (na jednoj parceli);
- Za jagode: poljoprivrednici trebaju uspostaviti najmanje 0,20 ha voćnjaka;
- Za maline i kupine: poljoprivrednici trebaju uspostaviti najmanje 0,10 ha voćnjaka na jednoj parceli.

U slučajevima jagode/maline i kupine, kompletna infrastruktura je neophodna.

4. Prihvatljive investicije

4.1 Za uspostavljanje novih voćnjaka jabuke:

- Uspostavljanje novih voćnjaka jabukom za intenzivnu proizvodnju (troškovi sadnica, priprema zemljišta za sadnju, troškovi sadnje, itd.);
- Investicije infrastrukture:
  - Sistem za navodnjavanje kap po kap,
  - Sistem zadržavanja,
  - Ograde,
  - Zaštitni sistem od grada (mreža), do 1 ha.

4.2 Investicije za infrastrukturu postojećih voćnjaka jabuke

Ne starije od tri godine:

- Sistem za navodnjavanje kap po kap,

- Sistem zadržavanja,
- Ograde,
- Zaštitni sistem od grada (mreža), do 1 ha.

4.3 Investicije za uspostavljanje novih voćnjaka sa sitnim voćem (jagoda, malina i kupina), su sledeće:

- a) Za jagode: sadnice, sistem za navodnjavanje kap po kap i crna folija;
- b) Za kupine i maline: sadnice, sistem za navodnjavanje kap po kap.

Investicije za uspostavljanje voćnjaka jagode, kupine i maline moraju obuhvatiti kompletну infrastrukturu, kao što je i gore napomenuto.

5. Specifična dokumentacija potrebna za podmeru

- a) Kopija posedovnog lista za površinu zemljišta;
- b) Kopija plana izdatog od strane kataстра (za parcelu gde se vrši investicija, uspostavljanje voćnjaka);
- c) Kopiju diplome fakulteta ili srednje škole (ako je imaju).

6. Izabrani korisnici moraju podneti i ova dokumenta

- a) Materijal za uvezene sadnice mora posedovati dokaz o zdravstvenom stanju (fotosanitarsko uverenje);
- b) Korisnici koji zasadju nove voćnjake, moraju posedovati dokaz o zdravstvenom stanju i sortnoj čistoći materijala za zasađene sadnice.

7. Nivo podrške i intenziteta javne pomoći

Za uspostavljanje novih voćnjaka jabuke sa kompletnom infrastrukturom (bez zaštitnog sistema protiv grada):

- Maksimalno prihvatljiva investicija za 1 ar iznosi 120 €;
- Maksimalno prihvatljiva investicija za 5 ha iznosi: 60.000 €;
- Intenzitet javne pomoći, za prihvatljive troškove jeste: 65 %, dok maksimum javne podrške iznosi: 39,000 €.

Ako su troškovi veći od prihvatljivih investicija, iste se moraju pokriti od strane korisnika iz njegovih ličnih izvora.

Investicije za infrastrukturu voćnjaka (osim sistema za zaštitu od grada):

- Maksimalno prihvatljiva investicija za 1 ar iznosi: 60 €;
- Maksimalno prihvatljiva investicija za 5 ha iznosi: 30.000 €;
- Intenzitet javne pomoći (za prihvatljive troškove) jeste: 65 %, dok maksimum javne podrške iznosi: 19,500 €.

Ako su troškovi veći od prihvatljivih investicija, iste se moraju pokriti od strane korisnika iz njegovih ličnih izvora.

Svaki drugi trošak će se smatrati kao neprihvatljivi trošak.

Za investicije u zaštitnom sistemu od grada:

- Maksimalno prihvatljiva investicija za 1 ar iznosi: 120 €;
- Maksimalno prihvatljiva investicija za 1 ar iznosi: 12.000 €;

- Intenzitet javne pomoći (za prihvatljive troškove) jeste: 65 %, dok maksimum javne podrške iznosi: 7.800 €.

Ako su troškovi veći od prihvatljivih investicija, iste se moraju pokriti od strane korisnika iz njegovih ličnih izvora.

Investicije za uspostavljanje plantaža jagoda, kupine i maline sa kompletnom infrastrukturom.

A. Za jagode

- Maksimalno prihvatljiva investicija za 1 ar iznosi: 150 €;
- Maksimalno prihvatljiva investicija koja se odnosi do 2 ha, pa maksimalno prihvatljivi troškovi iznose: 30,000 €;
- Intenzitet javne pomoći (za prihvatljive troškove) jeste: 65 %, dok maksimum javne podrške iznosi: 19,500 €.

Ako su troškovi veći od prihvatljivih investicija, iste se moraju pokriti od strane korisnika iz njegovih ličnih izvora.

B. Za kupine i maline

- Maksimalno prihvatljiva investicija za 1 ar iznosi: 150 €;
- Maksimalna investicija za 1 ha iznosi: 15,000 €;
- Intenzitet javne pomoći (za prihvatljive troškove) jeste: 65 %, dok maksimum javne podrške iznosi: 9,750 €.

Ako su troškovi veći od prihvatljivih investicija, iste se moraju pokriti od strane korisnika iz njegovih ličnih izvora.

8. Kriterijumi izvora

Tablica 1. Za uspostavljanje novih voćnjaka jabuke

Br.	Vrsta kriterijuma	Kategorija kriterijuma	Bodovi
1.	Površina gde će se saditi jabuke (ha)	4.51 – 5.00	30
		4.01 – 4.50	28
		3.51 – 4.00	26
		3.01 – 3.50	24
		1.01 - 3.00	22
		0.50 - 1.00	20
2.	Uspostavljanje voćnjaka	Uspostavljanje novih površina sa kompletnom infrastrukturom	25
		Samo infrastruktura	20
3.	Struktura raznovrsnosti na parceli	Voćnjak sa više od 4 sorta	15
		Voćnjak sa manje od 4 sorta ili čak manje	10
4.	Nivo obrazovne spreme	Univerzitetska spremja:	10
		Opšti agronom ili PV	
		Srednjoškolska spremja:	8
		Srednja poljoprivredna škola	
6.	Starost	Ispod 40 godina starosti	10
		40 ili više godina starosti	8
7.	Pol (na osnovu)	Žensko	10

	Muško	8
Ukupno		100

Tablica 2. Kriterijumi izbora za infrastrukturu voćnjaka

Br.	Vrsta kriterijuma	Kategorije kriterijuma	Bodovi
1.	Površina na kojoj će se uspostaviti infrastruktura (ha)	4.51 - 5.00	30
		4.01 - 4.50	28
		3.51 - 4.00	26
		3.01 - 3.50	24
		1.01 - 3.00	22
		0.50 - 1.00	20
2.	Struktura raznovrsnosti na parceli	Voćnjak sa najmanje 5 sorta	35
		Voćnjak sa 4 ili manje sorta	20
3.	Nivo obrazovne spreme	Univerzitetska spremna: Opšti agronom ili PV	15
		Srednjoškolska spremna: Srednja poljoprivredna škola	12
4.	Starost	Ispod 40 godina starosti	10
		40 ili više godina starosti	
5.	Pol (na osnovu registracije u registru gazdinstva)	Žensko	10
		Muško	8
	Ukupno		100

Tablica 3. Kriterijumi izbora za uspostavljanje voćnjaka za jagode, maline i kupine

Br.	Vrsta kriterijuma	Kategorije kriterijuma	Bodovi
1.	Površina koja će se zasaditi jagodama (ha)	1.81 - 2.00	60
		1.61 - 1.80	55
		1.41 - 1.60	50
		1.21 - 1.40	45
		1.01 - 1.20	40
		0.81 - 1.00	35
		0.61 - 0.80	30
		0.41 - 0.60	25
		0.20 - 0.40	20
2.	Površina koja će se zasaditi malinama ili kupinama (ha)	0.91 - 1.00	60
		0.81 - 0.90	55
		0.71 - 0.80	50
		0.61 - 0.70	45
		0.51 - 0.60	40
		0.41 - 0.51	35
		0.31 - 0.40	30
		0.21 - 0.30	25
		0.10 - 0.20	20
3.	Nivo obrazovne spreme	Univerzitetska spremna: Opšti agronom ili PV	20
		Srednjoškolska spremna: Srednja poljoprivredna škola	18

4.	Starost	Ispod 40 godina starosti 40 ili više godina starosti	10 8
5.	Pol	Žensko Muško	10 8
	Ukupno		100

Obijašnjenje: U slučaju jednakog broja bodova u zadnjim projektima, prednost imaju projekti koji poseduju veću površinu. Ako su i površine po veličini iste, onda se primenjuje princip: „ko prvi podnese zahtev, prvi dobija uslugu“.

9. Poziv za apliciranje

Poziv za apliciranje će biti otvoren 45 dana od datuma obijavljivanja istog.

Investicija će se odraditi u vremenom roku od 60 dana od datuma usvajanja projekta,

osim za uspostavljanje voćnjaka jabuke gde se investicija može primiti do 15 novembra.

Sve isplate veće od vrednosti 500 € se moraju izvršiti preko bankarskog transfera. Za isplate manje od 500 € potrebno je uzeti račun i fiskalni kupon.

10. Pokazatelji nadgledanja

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Cilj
Input	Za 1.200.000 €, kao sledeće: 1. Uspostavljanje novih površina za voćnjake jabuke: 700.000 € 2. Podrška za infrastrukturu voćnjaka jabuke 200.000 € 3. Uspostavljanje novih površina jagodama, kupinama i malinama 300.000 €	
Ouput	Br. Podržanih gazdinstva izgleda kao sledeće 1. Broj novih voćnjaka jabuke 2. Broj poljoprivrednika podržanih za infrastrukturu voćnjaka jabuke 3. Uspostavljanje novih površina jagodama, malinama i kupinama	54 22 9 32
	Ukupan iznos investicije (u €) glasi na sledeći način: 1. Uspostavljanje novih površina za voćnjake jabuke 2. Podržavanje infrastrukture voćnjaka jabuke 3. Uspostavljanje novih površina jagodama, malinom i kupinom	1,775,000 1,035,00 296,000 444,000
Rezultat	Novi voćnjaci jabuke (ha) Postojeći voćnjaci jabuke sa unapređenom infrastrukturom (ha) Nova polja za kultivaciju jagoda, malina i kupina (ha)	83 36 21
Uticaj	Ukupno dodatne poljoprivredne proizvodnje (€) Ukupan broj novo uspostavljenih ekvivalentnih radnih mesta	

11. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva za ovu podmeru su:

1. Uspostavljanje novih površina za voćnjake jabuke: 700.000 €
2. Podrška za infrastrukturu voćnjaka jabuke: 200.000 €
3. Uspostavljanje novih površina jagodama, malinama i kupinama: 300.000 €

Ukupna javna podrška: 1.200.000 €

■ Podmera

Sektor vinograda za stono grožđe

1. Obrazloženje podmere

Kosovo poseduje dovoljno dobre agro-klimatske uslove za razvoj vinogradarskog sektora. Osnovano na postojećem prirodnom potencijalu, cilj ove podrške jeste da mesto povrati svoju poziciju na domaćem i međunarodnom tržištu za izvoz stonog grožđa.

Cilj investicija jeste uspostavljanje novih vinograda stonog grožđa, kao i modernizacija infrastrukture kako bi se poboljšala efikasnost na gazdinstvima.

2. Specifični ciljevi

- Povećanje površina gazdinstva sa novim vinogradima stonog grožđa;
- Unapređenje sortne strukture stonog grožđa na Kosovu;
- Unapređenje/modernizacija podržnih sistema za vinograde stonog grožđa.

3. Specifični kriterijumi prihvatljivosti za podnosioce zahteva

- Da podnesu dokaz o posedovanju poljoprivrednog zemljišta; zemljište može biti u vlasništvu ili ugovoren na korišćenje na najmanje 15 godina;
- U slučajevima korišćenja unajmljenog zemljišta, potrebno je predstaviti pismeno odobrenje vlasnika zemlje za uspostavljanje vinograda;
- Minimalna veličina prihvatljive parcele za uspostavljanje vinogradskih plantaža/investicije za postojeće plantaže iznosi 0.20 ha;
- Maksimalna veličina za uspostavljanje vinogradskih plantaža/investicija na postojećim plantažama iznose najmanje 0.50 ha

4. Prihvatljive investicije

4.1 Prihvatljive investicije za uspostavljanje novih plantaža:

- Uspostavljanje novih vinograda stonog grožđa (npr. Troškovi za sadnice – materijal koji ispunjava sve standarde predviđene shodno zakonu za materijal za sadnice 2004/13 datuma 28.05.2004);
- Troškovi za pripremanje zemljišta, sistem standardnog/konvencionalnog čuvanja ili sistem podrške vrste T, itd.);
- Sistem za navodnjavanje kap po kap (ako postoji izvor vode).

4.2 Investicije za infrastrukturu postojećih vinograda ne starijih od 2 godine:

- Sistem podrške vrste T kao i standardni/konvencionalni standard;
- Sistem za navodnjavanje kap po kap (ako postoji izvor vode).

5. Specifična dokumentacija potrebna za ovu podmeru

- Identifikacioni broj poljoprivrednika (vinogradara), koji se izdaje u Institutu Vinogradarstva i Vina;
- Katastarski dokaz (posedovni list sa kopijom plana) za površinu poljoprivrednog zemljišta (izuzimajući katastarske podatke o šumama, dvorištima, itd., koji nisu poljoprivredno zemljište);
- Dokaz o vlasništvu zemljišta ili kopiju ugovora koji dokazuje vlasništvo poljoprivrednog zemljišta za najmanje 15 godina nakon podnošenja zahteva.

6. izabrani korisnici trebaju podneti i ova dokumenta:

- Materijal za uvezene sadnice mora posedovati dokaz o zdravstvenom stanju (fitosanitarna potvrda)
- Korisnici koji sade nove vinograde, trebaju posedovati dokaz o zdravstvenom stanju i sortnoj čistoći zasađenog materijala sadnica.

7. Nivo podrške i intenzitet javne pomoći

Maksimalni prihvatljivi troškovi u slučaju uspostavljanja vinograda stonog grožđa za 1 ar izgleda na sledeći način:

- Zasađivanje novih površina- 80 €;
- Sistem podržavanja - u slučaju konvencionalnog sistema – 40 € u slučaju T sistema - 80 €;
- Sistem navodnjavanja – 14 €;
- Maksimalna prihvatljiva investicija za 1 ar iznosi: 174 €;
- Maksimalna prihvatljiva investicija za 5 ha, iznosi: 87,000 €;
- Intenzitet javne podrške (za prihvatljive troškove) iznosi 65%, pa je maksimum javne podrške: 56,550 €.

Ako su troškovi veći od prihvatljivih investicija, onda korisnik mora iste pokriti iz sopstvenih izvora.

A. Maksimalni prihvatljivi troškovi za postojeću vinogradarsku infrastrukturu stonog grožđa za 1 ar obuhvataju:

- Sistem za podržavanje – u slučaju konvencionalnih sistema - 40 €, u slučaju T sistema - 80 €;
- Sistem navodnjavanja – 14 €;
- Maksimalna investicija za 1 ar iznosi 94 €;
- Maksimalna prihvatljiva investicija za 5 ha, iznosi 47,000 €;
- Intenzitet javne podrške (za prihvatljive troškove) jeste 65 %, pa je maksimalna javna podrška 30,550 €.

Ako su troškovi veći od prihvatljivih investicija, onda korisnik mora iste pokriti iz sopstvenih izvora.

Svaki drugi trošak će se smatrati kao neprihvatljivi trošak.

8. Kriterijumi izbora

Br	Vrsta kriterijuma	Kategorija kriterijuma	Bodovi
1.	Površina (veličina) vinograda u (ha)	4.51 - 5.00	40
		4.01 – 4.50	37
		3.51 – 4.00	34
		3.01 – 3.50	31
		2.51 – 3.00	28
		2.01 – 2.50	25
		1.51 – 2.00	22
		0.50 - 1.00	19
2.	Struktura raznovrsnosti na parcelama (broj sorta za ukupnu	1 variatet pēr 1 ha	10
		Više od jedne sorte po ha	8

	površinu parcele)		
3.	Sistem za podržavanje	Vrsta T	20
		Standardni/Konvencionalni	10
4.	Nivo školske spreme	Univerzitetska spremam:	10
		Opšti agronom ili PV	
5.	Starost	Sprema srednje škole:	8
		Srednja poljoprivredna škola	
6.	Pol	Do 40 godina starosti	10
		Više od 40 godina starosti	8
		Žensko	10
		Muško	8
Ukupno			100

Obijašnjenje: U slučaju jednakog broja bodova u zadnjim projektima, prednost imaju projekti koji poseduju veću površinu. Ako su i površine po veličini iste, onda se primenjuje princip: „ko prvi podnese zahtev, prvi dobija uslugu“.

9. Thirrja për aplikim

Poziv za aplikacije biće otvoren 30 dana od datuma objavlivanja.

Investicije se mogu primiti do 15 novembra.

Sve isplate u vrednosti veće od 500 € moraju se izvršiti putem bankarskog transfera. Za isplate manje od 500 € potrebno je uzeti račun ili fiskalni kupon.

10. Pokazatelji nadgledanja

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Cilj
Input	200.000 €	
Output	Br. podržanih gazdinstava.	7
	Ukupan iznos investicija (€)	296,000
Rezultat	Novi vinogradi za stono grožđe sa izmenjenom i unapređenom strukturu i unapređenim sistemom za podržavanje (ha)	9
	Postojeći vinogradi sa unapređenom infrastrukturom	17
Uticaj	Ukupne dodatne poljoprivredne proizvodnje (€)	
	Ukupan broj novo uspostavljenih ekvivalentnih radnih mesta	

11. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva za ovu podmeru su:

200,000 €

■ Podmra

Sektor povrća

1. Obrazloženje podmre

Proizvodnja povrća je jedna od grana sa najintenzivnjom bilnjom proizvodnjom. Zato, kako bi se unpredila efikasnost na gazdinstvima, potrebne su investicije za izgradnju novih staklenika i proširenje postojećih, kao i nabavljanje novih savremenih tehnologija za kultivaciju povrća na otvorenim poljima.

Trenutno postoji prostora za investicije u ovom sektoru: kao u staklenicima tako i na otvorenim poljima. Međutim, i pored izraženog interesa, Kosovo je još dosta daleko od ispunjenja zahteva za domaće tržište, pogotovu za produženje sezone proizvodnje.

2. Specifični ciljevi

- Proširenje površina staklenicima za gajenje povrća;
- Podrška za nove tehnologije za gajenje povrća na otvorenim poljima za povećanje efikasnosti proizvodnje;
- Obezbeđivanje snabdevanja domaćeg tržišta svežim povrćem, na jedan duži vremenski period.

3. Specifični kriterijumi prihvatljivosti za podnosioce zahteva

3.1 U slučaju staklenika za proizvodnju povrća:

- Dokaz o posedovanju poljoprivrednog zemljišta; zemljište može biti u vlasništvu ili ugovoreno na korišćenje na najmanje 5 godina;
- Investicija za uspostavljanje/proširenje (izgradnju) novih staklenika tipa "Tunnel" ili bloka od polietena, minimalne površine od 500 m²;
- Investicija za uspostavljanje/proširenje (konstrukciju) novih staklenika tipa "Blok" od polietena, minimalne površine od 500 m².

3.2 U slučaju otvorenih polja za porizvodnju povrća:

- Dokaz o posedovanju poljoprivrednog zemljišta, zemljište može biti u vlasništvu ili ugovoreno za korišćenje na najmanje 1 godinu;
- Investicije se trebaju izvršiti na površini najmanje od 0,50 ha;
- Korisnici tokom 3 naredne godine trebaju gajiti samo određeno povrće i to na podržanim površinama, kao što su krastavci za prerađu, lubenica, dinja, paradajz, paprike ili pasulj, kao monokultura sa podrškom i mrežom.

4. Prihvatljive investicije

- Za uspostavljanje novih staklenika za proizvodnju povrća;
- Konstrukcija novih staklenika i povećanje porizvodnih kapaciteta sa novim staklenicima;
- Podržane vrste staklenika:
  - Staklenici vrste "Tunnel" od polietena,
  - Staklenici vrste "Blok" od polietena 500 – 2.000 m² ili 2 x 1.000 m².
- Ako su staklenici moderniji, sa specifikacijama datih od strane MPŠRR-a, onda je isto potrebno i prihvatići;
- Sistem za navodnjavanje kap po kap sa opremom za kristalne otpade.

Za infrastrukture otvorenih polja povrća

- Sistem za navodnjavanje kap po kap sa opremom za kristalni otpad;
- Plastična folija i plastične mreže za podržni sistem. Podržne kolone trebaju postojati samo za paradajz, krastavce ili pasulj;
- Plastična folija za mini tunele (lubenica i dinja).

5. Specifična dokumentacija potrebna za podmeru:

- Dokaz o vlasništvu (svi), u slučajevima staklenika, koji će dokazati vlasništvo zemljišta za najmanje 5 godina (sopstvena imovina ili imovina pod zakup);
- Kopija plana (za izvršenu investiciju, izgradnju staklenika);
- Kopiju potvrde za odgovarajuću specifičnu obuku ili pismeni dokaz da će učestvovati na odgovarajućoj obuci u roku vremenskog roka datog za kompletiranje projekta.

6. Nivo podrške i intenzitet javne pomoći

6.1 Za uspostavljanje staklenika za povrće

- Prihvatljivi troškovi za 1 ar novog staklenika: 2,000 € (ali ne manje od 5 ara);
- Maksimalna prihvatljiva površina za nove staklenike: 2,000 m²;
- Maksimalno prihvatljivi troškovi: 40,000 €;
- Intenzitet pomoći (za prihvatljive troškove) iznosi: 65 %;
- Maksimum javne podrške iznosi: 26,000 €.

Ako su troškovi veći od prihvatljivih investicija, onda korisnik mora pokriti iste iz svojih sopstvenih izvora.

6.2 Investicije za infrastrukturu otvorenih polja povrćem

Paprika:

- Prihvatljiva investicija za 1 ar jeste: 15 €;
- Maksimalna prihvatljiva investicija za 3 ha iznosi: 4,500 €;
- Intenzitet javne pomoći (za prihvatljive troškove) iznosi: 65 %, pa maksimalna javna pomoć iznosi: 2,950 €.

Krastavac za preradu:

- Prihvatljiva investicija za 1 ar jeste: 35 €;
- Maksimalna prihvatljiva investicija za 3 ha iznosi: 10,500 €;
- Intenzitet javne pomoći (za prihvatljive troškove) iznosi: 65 %, pa maksimalna javna pomoć iznosi: 6,825 €.

Lubenica i dinja:

- Prihvatljiva investicija za 1 ar jeste: 20 €;
- Maksimalna prihvatljiva investicija za 3 ha iznosi: 6,000 €;
- Intenzitet javne pomoći (za prihvatljive troškove) iznosi: 65 %, pa maksimalna javna pomoć iznosi: 3,900 €.

Paradajz:

- Prihvatljiva investicija za 1 ar jeste: 20 €;
- Maksimalna prihvatljiva investicija za 3 ha iznosi: 6,000 €;
- Intenzitet javne pomoći (za prihvatljive troškove) iznosi: 65 %, pa maksimalna javna pomoć iznosi: 3,900 €.

Pasulj kao monokultura

- Prihvatljiva investicija za 1 ar jeste: 35 €;
- Maksimalna prihvatljiva investicija za 3 ha iznosi: 10,500 €;
- Intenzitet javne pomoći (za prihvatljive troškove) iznosi: 65 %, pa maksimalna javna pomoć iznosi: 6,825 €.

Ako su troškovi veći od prihvatljivih investicija, onda korisnik mora pokriti iste iz svojih sopstvenih izvora.

Svaki drugi trošak će se smatrati kao neprihvatljivi trošak.

7. Kriterijumi izvora

Tablica 1. Kriterijumi procene bodova za uspostavljanje/proširenje novih staklenika

Br.	Vrsta kriterijuma	Kategorije kriterijuma	Bodovi
1.	Ukupna površina novih staklenika (m ²)	1.501- 2.000	20
		1.001 – 1.500	15
		500 – 1.000	10
2.	Vlasništvo zemljišta (pod vlasništvom ili pod zakup)	Više od 50% je lično vlasništvo	10
		50% ili manje je lično vlasništvo	5
3.	Vrsta staklenika	Staklenik vrste "Blok"	30
		Staklenik vrste "Tunnel"	20
4.	Nivo školske spreme	Univerzitetska sprema: agronom	20
		Sprema srednje škole: Srednja poljoprivredna škola	15
5.	Pol	Do 40 godina starosti	10
		Više od 40 godina starosti	8
6.	Starost	Žensko	10
		Muško	8
Ukupno			100

Tablica 2. Kriterijumi procene bodova za infrastrukturu otvorenih polja povrćem

Br.	Vrsta kriterijuma	Kategorije kriterijuma	Bodovi
1	Površina povrća na otvorenim poljima (ha)	2.51 – 3.00	50
		2.01 - 2.50	45
		1.51 - 2.00	40
		1.01 – 1.50	35
		0.5 – 1.00	30
2	Poljoprivrednik poseduje više od 3 ha povrća na otvorenom polju	Da	20
		Ne	10
4.	Nivo školske spreme	Univerzitetska sprema: agronom	10
		Sprema srednje škole: srednja poljoprivredna škola	8

5.	Starost	Do 40 godina starosti	10
		Više od 40 godina starosti	8
6.	Pol	Žensko	10
		Muško	8
	Ukupno		100

Obijašnjenje: U slučaju jednakog broja bodova u zadnjim projektima, prednost imaju projekti koji poseduju veću površinu. Ako su i površine po veličini iste, onda se primenjuje princip: „ko prvi podnese zahtev, prvi dobija uslugu“.

8. Poziv za aplikaciju

Poziv za apliciranje biće otvoren 45 dana od datuma obijavljivanja.

Investicija se mora izvršiti u roku od 90 dana od datuma usvajanja ovog projekta.

Sve isplate u vrednosti veće od 500 € moraju se izvršiti putem bankarskog transfera. Za isplate manje od 500 € potrebno je uzeti račun ili fiskalni kupon.

9. Pokazatelji nadgledanja

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Cilj
Input	Otvorena polja: 400.000 € Staklenici: 1.000.000 €	
Output	Br. podržanih gazdinstva	167
	Otvorena polja:	112
	Staklenici:	55
	Ukupan iznos investicije (u €)	2,070,000
	Otvorena polja	591,000
	Staklenici:	1,479,000
Rezultat	Nove površine staklenika (ha)	254
	Otvorena polja sa unapređenom proizvođačkom tehnologijom (m ²)	79,000
Uticaj	Ukupno dodatnog poljoprivredne proizvodnje (€)	
	Ukupan broj novo uspostavljenih radnih mesta,podjednako sa radnim mestima sa punim radnim vremenom	

10. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva za ovu podmeru su:

- Otvorena polja: 400.000 €
- Staklenici: 1.000.000 €

■ Podmera

Sektor šumskog voća i lekovitog bilja

Ovom merom se obuhvataju samo sledeći nedrvni šumski proizvodi:
Voće, pečurke i aromatično i lekovito bilje.

1. Obrazloženje podmere

Glavni argumenti za finansijsku podršku mesta za sakupljanje šumskog voća, pečuraka, aromatičnog i lekovitog bilja su:

- Njihovo zadovoljavajuće prisustvo u našoj zemlji;
- Jeftina i raspoloživa radna snaga;
- Obezbeđena tržišta u zapadnim zemljama;
- Mogućnost za povećanjem vrednosti proizvoda i smanjenje gubitaka u proizvodnji.

2. Specifični ciljevi

- Održivo korišćenje prirodnih izvora u zemlji;
- Uspostavljanje i obezbeđivanje radnih mesta, pogotovo u udaljenim ruralnim zonama;
- Povećanje prihoda i unapređenje životnog kvaliteta u udaljenim ruralnim zonama;
- Očuvanje sakupljenih proizvoda od gubitka/kvarenja – povećanje kapaciteta za sakupljanje.

3. Specifični kriterijumi prihvatljivosti za podnosioca zahteva

- Za sprovođenje ove aktivnosti izabrani korisnici moraju dobiti odgovarajuću dozvolu od odeljenja za šumarstvo pri MPŠRR.

4. Prihvatljive investicije

- Mašine za sušenje;
- Frižideri;
- Mašina za čišćenje;
- Mašina za sečenje (usitnjavanje).

5. Potrebna specifična dokumentacija

- Dokaz o količini sakupljenoj u poslednje dve godine;
- Posedovni list imovine gde će se izvršiti investicija.

6. Nivo podrške i intenzitet javne pomoći

Do 30,000 € za projekat.

7. Kriterijumi izbora

Tablica 1

Br.	Vrsta kriterijuma	Kategorija kriterijuma	Bodovi
1	Iskustvo u sakupljanju (dokazati računima o dostavljanju proizvoda)	Više od 1 godine	30
		2 godine ili više, manje od 3 godine	40
		3 ili više godina	50
2	Količina sakupljena u protekle dve godine (dokazati računima o dostavljanju proizvoda)	najmanje 15 t	25
		najmanje 10 t	20
		najmanje 5 t	15
3	Korišćenje sakupljenih proizvoda/proizvedenih na Kosovu	Da	17
		Ne	7
4	Starost poljoprivrednika	Mlađi od 40 godina starosti	4
		40 godina starosti i više	2
5	Pol	Žensko	4
		Muško	2
Ukupan maksimum			100

Objašnjenje: U slučaju jednakog broja bodova poslednjeg projekta, prednost imaju projekti koji su sakupili najveću količinu. Ako je i količina jednaka, onda se primenjuje princip: 'ko prvi podnese zahtev, prvi dobija uslugu.'

8. Poziv za apliciranje

Poziv za apliciranje će biti otvoren 45 dana od datuma obijavljanja.

Investicija se mora izvršiti u roku od 90 dana od datuma usvajanja ovog projekta.

Sve isplate u vrednosti veće od 500 € moraju se izvršiti putem bankarskog transfera. Za isplate manje od 500 € potrebno je uzeti račun ili fiskalni kupon.

9. Pokazatelji nadgledanja i procene

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Cilj
Input	300,000	
Output	Ukupna vrednost investicije	428,571
	Broj podržanih korisnika	20
Rezultat	Povećana količina i unapređen kvalitet proizvoda	
Uticaj	Ukupno dodatne poljoprivredne proizvodnje (€)	
	Ukupan broj novo uspostavljenih radnih mesta, podjednako sa radnim mestima sa punim radnim vremenom	

10. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva za ovu podmeru su:

300,000

■ Podmera

Poljoprivredni mehanizam

1. Obrazloženje mere

Modernizacija poljoprivrednog mehanizma utiče na korišćenje prirodnih resursa – poljoprivrednih, što podrazumeva korišćenje zemljišta i poljoprivrednih inputa sa većom efikasnošću, utičući na smanjenje gubitaka u različitim fazama proizvodnje poljoprivrednih kultura.

Doprinos poljoprivrednog mehanizma je poznat i za povećanje proizvodnje, posebno ako se primenjuje zajedno sa inputima (semena sa proizvodnim potencijalom, đubriva i pesticida) i korišćenjem navodnjavanja.

Primena savremenog mehanizma u poljoprivredni utiče na povećanje proizvodnje različitih kultura, kako bi uticalo i na poboljšanje vremenskih rokova sa tačnošću i kvalitetom korišćenja inputa.

2. Specifičan cilj podmere

- Povećanje opšte proizvodnje i proizvodnje sa najnižim troškovima;
- Povećanje efikasnosti rada;
- Poboljšanje kvaliteta poljoprivrednih proizvoda;
- Poboljšanje radnih uslova.

3. Specifični kriterijumi prihvatljivosti za podnosioca zahteva

- Podnosioci zahteva za mehanizam povezani sa nekom od podmera mere 2, mora ispoštovati minimalnu granicu površine ili broja životinja kako je i predviđeno u svakoj podmeri. U slučaju podnošenja zahteva za mehanizam za oranje, minimalna površina za apliciranje iznosi 2 hektara obradivog zemljišta u svom vlasništvu.

Ostale odredbe

- Za istu mašinu ili uređaj može se aplicirati samo u jednoj podmeri;
- Zahtev za jednu mašinu ili određen uređaj, mora biti u skladu sa veličinom gazdinstva;
- Povraćaj investicije za najviše 10 godina, obračunato u skladu sa smernicama MPŠRR-a za poslovni plan.

4. Prihvatljive investicije

4.1 Mehanizam sektora za žitarice

- Traktori od 75 kw i veci;
- Plugovi;
- Trina;
- Tanjurace
- Mašine za sejanje kukuruza;
- Prskalica;
- Mašina za raspoređivanje đubriva – jednostavnim traktorom;
- Mašina za sušenje kukuruza;
- Mašina za vađenje krompira.

4.2 Sektor povrća

- Mašina za sađenje paprika i kupusa.

4.3 Sektor za stočarstvo

- Traktori od 75 kw i veci
- Presa za presovanje slame u obliku kocke;
- Rotobaler;
- Mašina za ljuštenje kukuruza;
- Mašina za silažu;
- Autokombajn za silažu;
- Prikolica za raspoređivanje organskog đubriva;
- Prikolica za transport;
- Mašina za košenje;
- Mašina za prikupljanje trave;
- Mešalice.

4.4 Sektor za voćarstvo -vinogradarstvo

- Traktori od 75 kw i veci
- Mašina za sađenje;
- Atomizer;
- Distributer praška sa 5 - 7 brazda;
- Kultivatori za vinograde.

5. Specifični dokumenti za ovu podmeru:

- Dokaz o površini i/ili broju životinja koje poseduje.

6. Maksimalni nivo podrške i intenzitet javne pomoći

- Maksimalna prihvatljiva investicija za jednog podnosioca zahteva iznosi: 100,000 €;
- intenzitet javne podrške iznosi 65% prihvatljivih troškova.

7. Kriterijumi izbora

A) Kriterijumi izbora za oranje:

Br.	Vrsta kriterijuma	Kategorija kriterijuma	Bodovi
1.	Projekti koji sadrže traktore	Da	45
		Ne	35
2.	Projekti koji podržavaju veću i konkurentnija gazdinstva (ha)	Više od 20.00 ha	25
		15.01 – 20.00	22
		10.01 – 15.00	19
		5.01 – 10.00	16
		2.00 – 5.00	13
4.	Podnositelj zahteva poseduje više od 50% zemljišta u sopstvenom vlasništvu	Da	10
		Ne	4
5.	Starost poljoprivrednika	Do 40 godina starosti	10
		40 i više godina starosti	8

6.	Pol (kao što je registrovano u registru gazdinstva)	Žensko	10
		Muško	8
Ukupno			100

B) Kriterijumi izbora za poljoprivredne podsektore osim za oranje:

Br.	Vrsta kriterijuma	Kategorija kriterijuma	Bodovi
1.	Projekti koji sadrže traktore	Da	45
		Ne	35
2.	Veličina gazdinstva (ispunjeno jednog od uslova)	Najmanje 3 ha sa voćnjacima	25
		Najmanje 0.5 ha sa mekim voćem	
		Najmanje 1 ha za povrće na otvorenom polju	
		Najmanje 1,000 m ² za staklenike	
		Najmanje 3 ha vinograda	
		Najmanje 24 mlečne krave	
		Najmanje 50 teladi	
		Najmanje 10 ha poljoprivrednog zemljišta	
		Najmanje 100 ovaca	
	Manje od gore navedenih vrednosti		15
3.	Marje od 50% zemljišta pod zakup	Da	10
		Ne	4
4.	Starost poljoprivrednika	Ispod 40 godina starosti	10
		40 i više godina starosti	8
5.	Pol (kao što je i registrovano u registru gazdinstva)	Žensko	10
		Muško	8
	Ukupno		100

8. Poziv za apliciranje

Poziv za apliciranje će biti otvoren 45 dana od datuma obijavljanja.

Investicija se mora izvršiti u roku od 90 dana od datuma usvajanja ovog projekta.

Sve isplate u vrednosti veće od 500 € moraju se izvršiti putem bankarskog transfera. Za isplate manje od 500 € potrebno je uzeti račun ili fiskalni kupon.

9. Pokazatelji nadgledanja i procene

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Cilj
1. Mehanizam 1,300,000 €, raspodeljenog na sledeći način:		
- 700,000 € za obradivanje;		
- 600,000 € za ostale podsektore.		
Output	Broj korisnika, od kojih:	130
	1. Obradiva gazdinstva	70
	2. Ostala gazdinstva	60
	Ukupan iznos investicije (u €), kao sledeće:	1,922,000
	1.Modernizovana obradiva gazdinstva	1,078,000
	2. Ostala modernizovana gazdinstva	844,000

Rezultat	Površina obradivog zemljišta sa povećanom proizvodnjom (ha)	490
	Ostale poljoprivredne površine sa povećanom proizvodnjom (ha)	27
	Mlečne krave na gazdinstvima sa unapređenom proizvodnjom	264
	Telad na gazdinstvima sa unapređenom proizvodnjom	550
Uticaj	Povećana poljoprivredna proizvodnja (€)	
	Ukupan broj novo uspostavljenih radnih mesta, podjednako sa radnim mestima sa punim radnim vremenom	

10. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva za ovu podmeru su:
1,300.000

Beleška:

Jedan podnosioc zahteva može aplicirati samo u jednoj meri u sklopu ovog programa.

MERA 3

Navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta

1. Obrazloženje mere

Razvoj održive poljoprivrede, koji je jedan od glavnih prioriteta Vlade Kosova, ne može se postići bez racionalnog korišćenja vodenog bogatstva kao i bez uspostavljanja, rehabilitacije i proširenja infrastrukture vode.

Dok su padavine u ostalim godišnjim dobima dovoljne, iste su nedovoljne tokom leta. Zato se i pojavljuje potreba akumulacije vode kako bi se ista koristila tokom leta za potrebe navodnjavanja biljnih kultura.

Tehničko stanje jednog velikog dela infrastrukture vode nije dobro. Brane, rezervoari vode, stanice navodnjavanja, pumpe, kanali, cevi, itd., imaju potrebe za rehabilitacijom, za nove izgradnje, kao i redovno održavanje.

Razvoj intenzivne i konkurentne poljoprivrede, u uslovima privrede slobodne trgovine, nemoguć je bez razvoja sistema za navodnjavanje. Ovo postaje još važnije ako se u obzir uzmu klimatske izmene poslednjih godina a i onih koje se predviđaju.

2. Opšti ciljevi

- Povećanje proizvodnje;
- Povećanje produktivnosti i kvaliteta poljoprivrednih proizvoda;
- Povećanje konkurentne sposobnosti poljoprivrednih proizvoda.

3. Specifični ciljevi

- Obezbeđivanje vode za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta;
- Postavljanje sistema za navodnjavanje na što većim površinama poljoprivrednog zemljišta;
- Uspšno i dugoročno upravljanje sistema za navodnjavanje.

4. Odnos sa ostalim merama koje su uključene u program

Mera 3 ima veliki uticaj na napredak Mere 2, na investicije poljoprivredne ekonomije.

5. Kriterijumi prihvatljivosti

- Mogući korisnici su: poljoprivrednici kao fizička ili pravna lica, grupe i udruženja poljoprivrednika, udruženja za navodnjavanje, itd.;
- Pravni status imovine na kojoj će se graditi sistem za navodnjavanje mora biti razjašnjen;
- Mora postojati obaveza u principu za doprinos od 20% za sprovođenje projekta;
- Minimalna površina pod projektom navodnjavanja: 2 ha;
- Svi predstavnici projekata moraju poštovati pravila i procedure javne nabavke koje se nalaze u prilogu kao dodatak ugovora, koje poljoprivrednik potpisuje sa Agencijom poljoprivrednog razvoja.

6. Geografska rasprostranjenost

Na celoj teritoriji Republike Kosova

7. Prihvatljive investicije

- Rehabilitacija i modernizacija postojeće infrastrukture za navodnjavanje;
- Otvaranje bunara;
- Izgradnja rezervoara vode za navodnjavanje;
- Priklučak kanalima javnog snabdevanja;
- Kupovina pupmi i prateće opreme;
- Postavljanje mreže cevi za sistema distribucije vode;
- Otvaranje i izgradnja sekundarnih kanala za navodnjavanje;
- Uređaji za merenje vode, uređaji za kontrolisanje toka;
- Prateći radovi sa uticajem na životnu sredinu, drenažu (punët përcjellëse me ndikim në njedis, drenazhim (terase, nivelizacija zemljišta, u zavisnosti od vrste projekta).

Dole navedene pripremne i nadzorne aktivnosti prihvatljive su za podršku:

- Skice/detaljne projekcije inžinjerskog projekta;
- Procena uticaja na životnu sredinu;
- Priprema dokumentacije za podnošenje zahteva.

Jedan podnositelj zahteva ne može aplicirati samo za finansiranje gore navedenih aktivnosti. Podnošenje zahteva mora biti obuhvaćeno u celom projektu i sadržati pripremne aktivnosti i troškove investicija u vezi sa izgradnjom i nadgledanjem projekta.

8. Potrebni dokumenti

- Obrazac podnošenja zahteva sa predlogom projekta, shodno standardnom obrascu MPŠRR-a;
  - Poslovni pan kao deo obrasca za podnošenje zahteva za projekat u vrednoti više od 20.000 €;
  - Kopija važećeg bankarskog računa;
  - Kopija potvrde poslovanja, ako je poslovanje;
  - Kopija lične karte upravnika i ovlašćene osobe (predstavnici poslovanja).
- a) **Nakon selekcije projekta, zahteva se:**
- Kopija o proceni uticaja na životnu sredinu koja se dobija iz MŽSPP-a.

9. Nivo podrške i intenziteta javne pomoći

Minimalni troškovi prihvatljive investicije: 5.000 €;

Maksimalni troškovi prihvatljive investicije: 100.000 €.

Intenzitet javne podrške iznosi 80% prihvatljivih troškova.

10. Prihvatljivi troškovi

Prihvatljivi troškovi su:

- Artikli koji se već finansiraju u sklopu nekog drugog okvira;
- Kupovina zemljišta ili zgrada;
- Zamene/jednostavna renoviranja zgradi ili mašinerije;
- Porezi, uključujući PDV, osim ako korisnik (ili partneri korisnika) ne mogu vratiti iste a važeće odredbe ne zabranjuju podmirenje poreza;
- Kupovina korišćene opreme;
- Kazne, finansijske kazne ili sudski troškovi;
- Doprinosi u prirodi;
- Troškovi amortizacije;
- Operativni troškovi;

- Troškovi carine ili uvoza, ili druge naplate.

11. Kriterijumi izbora

Kriterijumi	Parametri	Bodovi
Efikasnost navodnjavanja za površinu	Način obračuna: Svi tehnički projekti trebaju sadržati troškove navodnjavanja po hektaru. Nakon procenjivanja svih projekata, od prihvatljivih projekata pripremiće se lista na osnovu troškova za navodnjavanje po hektaru, počevši od projekata sa najnižim troškovima koji će dobiti maksimalni broj bodova i projekat sa najvećim troškovima koji će dobiti nula bodova. Projekti u sredini dobiće proporcionalni broj bodova, osnovano na ovom kriterijumu (korišćenjem devju cifara sa dve decimale nakon zareza)	Max. 30
Navodnjavanja površina (ha)	2-5	10
	5,01 – 10,00	15
	10,01-15,00	20
	15,01 – 20,00	25
	Više od 20	30
Broj poljoprivrednika koji će pridobiti od projekta	Do 10	10
	11-20	15
	Više od 20	20
U projektu ima proizvođača sa projektima odobrenim pod Merom 2	Do 5	10
	Više od 5	20
Ukupno		100

12. Poziv za apliciranje

Poziv za apliciranje biće otvoren 60 dana nakon datuma obijavljinjanja.

Investicija se treba izvršiti u roku od 120 dana od datuma usvajanja projekta.

Sve isplate u vrednosti veće od 500 € moraju se izvršiti putem bankarskog transfera. Za isplate manje od 500 € potrebno je uzeti račun ili fiskalni kupon.

13. Pokazatelji nadgledanja i procene

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Cilj
Input	1.000.000	
Output	Ukupan iznos investicije	1.300.000
	Broj podržanih korisnika	19
Rezultat	Nove navodnjavane površine	
	Uvećana proizvodnja kao ishod investicije	
Uticaj	Ukupno dodatne poljoprivredne proizvodnje (€)	
	Ukupan broj novo uspostavljenih radnih mesta, podjednako sa radnim mestima sa punim radnim vremenom	

14. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva za ovu meru su:

1,000,000 €

Beleška:

Jedan podnositac zahteva može aplicirati samo u jednoj meri unutar ovog programa.

MERA 4

Investicije za preradu i marketing poljoprivrednih proizvoda

1. Obrazloženje mere

Prerada mlečnih proizvoda, mesa, voća, povrća i grožđa je trenutno na dosta niskom nivou. Većina proizvoda je na lokalnom tržištu doneta kao neprerađena. Stvaranje dodate vrednosti poseduje veliki potencijal za povećanje prihoda poljoprivrednika, kako bi se preinačila privreda i opšti razvoj poljoprivrede.

Ova mera je projektovana kako bi se dopunila ometanja u Meri 2, ciljajući snabdevanje za povećanjem domaćih poljoprivrednih proizvoda.

Kako bi se uspešno konkurisalo na sve otvorenijem tržištu, industrija prehrambene prerade ima potrebu za modernizacijom tehnologija i unapređenjem sistema za upravljanje bezbednošću. Prehrambena industrija treba obezbediti prevoz, sakupljanje, skladištenje sirovina kako bi se obezedio kvalitet i bezbednost hrane.

2. Specifični ciljevi

- Povećanje prerađivačkog i proizvođačkog kapaciteta, primenom savremene tehnologije;
- Poboljšanje higijene i kvaliteta domaćih standarda za preradu agro-prehrambenih proizvoda;
- Podsticanje upotrebe novih tehnologija koje štite životnu sredinu.

3. Odnos sa ostalim meraima koje su uključene u program

Mera 4 dopunjuje Meru 2 u investicijama poljoprivredne ekonomije koje vode do međusobne dopune.

4. Kriterijumi prihvatljivosti

Podnositac zahteva treba da:

- Da bude pravno ili fizičko lice registrovano pri Agenciji za registraciju poslovanja;
- Fizička lica mogu da apliciraju samo kao pocetnici;
- Korisnici investicionih projekata u vrednosti više od 20.000 € moraju podneti poslovni plan u obrascu traženom od strane MPŠRR-a, kao deo zahteva. U slučaju građevinskih radova i/ili rekonstrukcije, potrebno je pripremiti i podneti tehničku dokumentaciju sa planom izgradnje i/ili rekonstrukcije zajedno sa poslovnim planom;
- Korisnici projekata, u kojima nivo podrške javnim sredstvima iznosi 30.000 € ili više, i nakon potpisivanja ugovora sa Agencijom za poljoprivredni razvoj, moraju registrovati poljoprivredno preduzeće pri Agenciji za registraciju poslovanja
  - osim početnih poslovanja koja imaju pravo na konkursanje, pa se registracija vrši nakon potpisivanja ugovora;

- Mora biti aktivan na Kosovu u 2 zadnje godine/potvrditi na osnovu zakona o registraciji ili nekog dokumenta računovodstva koji ukazuje na neku dvo-godišnju izvršenu aktivnost, osim za početnike, kada se primenjuju pravila za fizička lica;
- Da direktno bude odgovoran za upravljanje agrobiznisom (ne kao posrednik);
- Da podnese poslovni plan, u skladu sa obrascem i sadržajem koji se zahteva od strane MPŠRR-a, kao deo obrasca za apliciranje, osim u slučajevima podnosioca zahteva sa početnim poslovanjem sa opštim prihvatljivim troškovima do 20.000 €;
- Tehnička dokumentacija za izgradnju ili rekonstrukciju planiranog objekta (u slučaju izgradnje ili rekonstrukcije), isti pripremiti i dostaviti zajedno sa poslovnim planom;
- Da sa potpisivanjem ugovora bude obavezan da učestvuje na obukama organizovanih od strane projekta Svetske Banke pre nego što se usvoji krajnja isplata;
- Svi korisnici projekata moraju poštovati pravila i procedure javne nabavke koji se nalaze u prilogu kao dodatak ugovora koji poljoprivrednik potpisuje sa Agencijom za razvoj poljoprivrede.

5. Geografska rasprostranjenost

Na celoj teritoriji zemlje.

6. Specifični kriterijumi prihvatljivosti

Za sektore prerade mleka, mesa i klanice, korisnik mora da bude obuhvaćen u kategorijama A, B i C liste za kategorizaciju objekata za preradu hrane, pripremljene od strane Kosovske Agencije za Hranu i objavljene na internet stranici. Vrši se izuzetak za početna poslovanja koja se nalaze u procesu registracije.

7. Zajednički kriterijumi sa pravom na podršku i investicije prihvatljive za sektor

Prihvatljive investicije su: prerada i marketing poljoprivrednih proizvoda, kao što su: mleko, meso, voće, povrće i grožđe.

Investicije na nivou prodaje na malo nemaju pravo da budu deo ove mreže.

Samo investicije koje se budu vršile nakon potpisivanja ugovora, mogu se smatrati kao važeće za refundiranje od strane Agencije za razvoj poljoprivrede, sa izuzetkom studija izvodljivosti i ostalih savetodavnih troškova, koji se tiču pripreme zahteva.

Podržana investicija mora biti u skladu sa odgovarajućim nacionalnim standardima.

8. Prihvatljive investicije

Sledeće su navedene vrste aktivnosti/investicija koje su odgovarajuće u prehrambenoj industriji, za proizvode mleka, mesa, voća, povrća i grožđa:

A. Mlečni proizvodi

Paragr.	Aktivnost/investicije
01	Prikupljanje i čuvanje mleka
01	Izgradnja novih centara za prikupljanje, rekonstrukcija ili instaliranje u postojećim centrima za prikupljanje
02	Kupovina i instaliranje uređaja za čuvanje i hlađenje mleka
03	Kupovina sredstava i tehnologije za testiranje i higijensku analizu kvaliteta mleka
04	Usluge za osnivanje sistema za čuvanje hrane (<u>GHP</u> , HACCP);

05	Kupovina i instalacija IT hardvera i softvera za registraciju, nadgledanje, kontrolu i upravljanje mlekom
02	Prerada mleka
01	Izgradnja, rekonstrukcija ili instaliranje uređaja za preradu mleka, uključujući i laboratorije unutar fabrika
02	Kupovina uređaja za sakupljanje i čuvanje mleka (cisterne za čuvanje mleka, pumpe mleka, transformer toplove mleka i cisterne hladnjake za čuvanje mleka);
03	Kupovina uređaja za homogenizaciju i pasterizaciju mleka (pasterizator, transformator toplove, homogenizator, odstojnici i slično);
04	Kupovina uređaja za proizvodnju mlečnih proizvoda;
05	Kupovina mašinerije i uređaja za sisteme pakovanja proizvoda (automatsko merenje po gramu, punjenje, pakovanje, etiketiranje i ostale slične radnje);
06	Kupovina mašinerije i uređaja za čuvanje proizvoda;
07	Kupovina uređaja, opreme za nadgledanje bezbednosti hrane, snimanje i potvrđivanje kritičnih kontrolnih tačaka (ph metri, merač temperature/uređaji za praćenje, vremenski uređaji, merne jedinice temperature, detektori metala, magneti, merenje toka, itd.);
08	Kupovina laboratorijskih uređaja i instrumenata;
09	Kupovina mašinerije i uređaja za ostatke vode/objekti čišćenja; Unapređenje linije za odlaganje tečnih otpada kao i čuvanje i uklanjanje čvrstih otpada;
10	Tehnologije za čuvanje energije;
11	Kupovina specijalnih uređaja za prevoz; Kamioni hladnjake; Specijalni uređaji za prevoz mleka;
12	Kupovina i instalacija IT hardvera i softvera za proizvode i proces upravljanja (registracija mleka, opšte upravljanje preduzećem);
13	Usluge za informisanje u vezi sa sistemima hrane (ISO, GHP, HACCP).

B. Meso i prerada mesa

Paragr.	Aktivnosti/Investicije
01	Klanice
01	Izgradnja/rekonstrukcije klanica;
02	Kupovina uređaja za klanice; Uredaji za istovar i liniju krvoproliva; Uredaji za sušenje; Uredaji za vuču i prevoz životinja; Mašinerija i uređaji za skidanje kože i prevoz; Kabine za pranje i prevozna sredstva; Kabine za klanje i uređaji za otklanjanje koski; Pranje, čišćenje i prevoz mašinerije i uređaja; Sakupljanje ostataka i prevoz ostataka;

	Pregleđivanje platforme pre klanja i uređaji u čekaonicama životinja; Pregleđivanje platforme i aparature nakon klanja; Uređaji za uzimanje primeraka shodno BSE pregledu; Uređaji za čišćenje i dezinfekciju; Železnički sistem sa jednom šinom; Sistemi gorenja; Peć za spaljivanje;
03	Kupovina specijalizovanih prevoznih uređaja;
	Kamion za prevoz živih životinja shodno pravilima za blagostanje životinja;
	Kamion hladnjača za prevoz mesa;
04	Specijalizovani IT hardver i softver za nadgledanje, kontrolu i upravljanje;
05	Usluge za obaveštavanje i informisanje u vezi bezbednosti hrane (GHP, HACCP);
02	Jedinice za preradu mesa;
01	Kupovina uređaja, opreme za čuvanje mesa, nadgledanja, praćenja i potvrđivanja kritičnih kontrolnih tačaka (npr. metri, metar temperature/uređaji za nadgledanje, vremenska oprema, detektori metala, magneti, merenje toka, itd.);
02	Unapređenje linije za odlaganje tečniog otpada, kao i čuvanje i uklanjanje čvrstog otpada; Kupovina mašinerije i uređaja za tretiranje tečnih ostataka/objekti čišćenja;
03	Usluge za informisanje u vezi sa sistemima bezbednosti hrane (GHP, HACCP);

C Sektor prerade i marketings voća i povrća uključujući i proizvodnju vina

Paragraf	Aktivnosti/investicije
01	Izgradnja ili rekonstrukcija objekta, uključujući i instalirane strukture pre izrade prerađivačkih jedinica voća i/ili povrća;
02	Izgradnja ili rekonstrukcija objekta uključujući i instalirane strukture pre izrade jedinica koje se bave tretiranjem nakon sađenjai/ili čuvanja prerađenih proizvoda, čuvanja i pakovanja;
03	Kupovina postrojenja za čuvanje/pasterizovanje ili sušenje voća ili povrća;
04	Kupovina uređaja za pakovanje i etiketiranje, postrojenja punjenja, omotaja, etiketiranja i ostalih specijalizovanih uređaja namenjenih za ovu delatnost;
05	Kupovina uređaja za tretman nakon sađenja za čuvanje prerađenih proizvoda, pranje, čišćenje, selekciju, biranje, procenjivanje, sečenje, sušenje i pakovanje svežeg voća i povrća;
06	Kupovina mašinerije ili uređaja za pred-hlađenje, jedinice za hlađenje i magacini za hlađenje;
07	Kupovina uređaja za hlađenje uključujući veće skladište, tunela za zamrzavanje i ostalih potrebnih uređaja, kako bi se obezbedilo hlađenje celokupnog lanca za hlađenje;

08	Kupovina uređaja, opreme za nadgledanje bezbednosti hrane i potvrđivanja kritičnih kontrolnih tačaka (npr. metri, metar temperature/uređaji za nadgledanje, vremenska oprema, detektori metala, magneti, merenje toka, itd.);
09	Tehnologije za čuvanje životne sredine i uređaji za tretiranje i eliminisanje ostataka;
10	Specijalizovani uređaji hlađenja za transport;
11	Tehnologija za čuvanje električne energije, uključujući i one za obnavljanje električne energije;
12	IT hardveri i softveri specijalizovani za nadgledanje, kontrolu i upravljanje;
13	Usluge za objavljivanje i obaveštavanje kvaliteta hrane i sistema bezbednosti (ISO, GHP, HACCP);
Specifični uređaji za proizvodnju vina	
01	Cisterna za stabilizovanje hlađenje vina;
02	Uređaji za stabilizovanje hlađenje vina;
03	Rotacioni filter sa vakumom;
04	Kontinuirani filter, protočni i kombinovani filter;
05	Pumpe vina;
06	Separator centrifuge;
07	Nitro generator;
08	Proizvođačko postrojenje za punjenje vina;
09	CIP (sistem čišćenja) stanica;
10	Pneumatski dodatak;
11	Cevi i uređaji.

D Investicije prihvatljive za sve podsektore Mere 4

Paragraf	Aktivnosti/investicije
01	Investicije za uređaje i opremu za čišćenje, dezinfekciju i bezbednost na radnom mestu; Novi građevinski radovi ili renovacija postojećih kupatila/tuševa/toaleta/garderoba i WC-a; Kupovina uređaja za čišćenje i dezinfekciju materijala za pakovanje, uređaja, opreme, mašina (čistači na paru, perilica sa pritiskom, itd.); Kupovina ulaznih/izlaznih vrata, dezinfekcija jedinica i/ili higijenskih vrata; Kupovina bojlera za proizvodnju tople vode i pare; Kupovina uređaja za dezinfekciju;
02	Kupovina i instalacija uređaja i sistema za grejanje/hlađenje/ventilaciju vazduha/klimatizaciju i osvetljenje;
03	Kupovina generatora;
04	Kupovina i instalacija alarma protiv požara i krađe/sistema bezbednosti, sistema nadgledanja (obuhvatajući i električnu instalaciju istih kao i ostalih veza);
05	Kupovina sistema za nošenje i prevoz, za korišćenje unutrašnjeg prevoza (kao: viljuškare, prikolice, kontejnere, kombi, dizalica, pogonski viljuškari, kolica, itd.);
06	Konstrukcija i izgradnja novih ograda/zaštitnih ograda.

10. Troškovi prihvatljivi za marketing za sve podsektore

- Izrada i štampanje kataloga, letaka, brošura, postera, itd., za promovisanje proizvoda kao rezultat javne podrške, ali ne i raspodela istih;
- Proizvodnja audio i video spotova, ali ne i njihova medijska raspodela.

Maksimalni prihvatljivi troškovi za marketing ograničeni su na 10% od investicija za zgrade i opremu.

U svim promotivnim materijalima potrebno je pomenuti da se sve investicije izvršene sa podrškom MPŠRR-a, DANID-a i Svetske Banke.

11. Ostale odredbe u vezi sa troškovima prihvatljivim u podmerama Mere 4

Prihvatljivi troškovi su ograničeni za:

- Izgradnju ili poboljšanje/renoviranje nekretnina;
- Kupovinu mašinerije i uređaja uključujući kompjuterske softvere shodno tržišnoj vrednosti;
- Operativne troškove, kao što su: studije izvodljivosti, arhitekte, građevinare, poslovni plan i savetodavne tarife, do 5% troškova navedenih u prethodnim tačkama, ali ne više od 5.000 €.

12. Neprihvatljivi troškovi

- Dugovi odredbe za gubitke ili dugove;
- Kamata duga;
- Artikli koji se već finansiraju od strane nekog drugog okvira;
- Kupovina zemljišta ili zgrada;
- Gubici kursnih razlika;
- Porezi, uključujući PDV, osim ako korisnik (ili partneri korisnika), ne može oporaviti i ako važeće odredbe ne zabranjuju uključenje poreza;
- Krediti treće stranke;
- Kupovina polovnih uređaja;
- Kazne, finansijske kazne i troškovi sudskih procedura;
- Doprinosi za životnu sredinu;
- Troškovi amortizacije;
- Operativni troškovi;
- Bankarske obaveze, troškovi za davanje garancije i slične dužnosti;
- Obaveze carine, uvoza ili bilo koje druge obaveze.

13. Kriterijumi izbora

Br.	Kriterijumi izbora - mleko		Bodovi
1.	Investicije za	Povećanje kapaciteta za preradu i proizvodnju;	30
		Unapređenje higijene i kvaliteta standarda;	20
		Tehnologija za očuvanje životne sredine (upravljanje otpadima).	10
2.	Upotreba neprerađenog mleka od strane domaćih poljoprivrednika od 90%;		20
	Manje od 90%;		10

3.	Iskustvo više od 5 godina (10 bodova vredi za početnike);	10
	Manje od 5 godina iskustva;	5
4.	Podnositac zahteva ženskog pola;	5
	Podnositac zahteva muškog pola;	3
5.	Podnositac zahteva mlađi od 40 godina starosti;	5
6.	Podnositac zahteva stariji od 40 godina starosti;	3
Ukupno		100

Br.	Kriterijumi izbora – meso		Bodovi
1.	Investicije za	Povećanje kapaciteta za preradu i proizvodnju;	30
		Unapređenje higijene i kvaliteta standarda;	20
		Tehnologija za očuvanje životne sredine (upravljanje otpadima).	10
2.	Upotreba sirovine (životinja) od strane domaćih poljoprivrednika više od 60%;		20
		60% ili manje;	10
3.	Iskustvo više od 5 godina (10 bodova vredi za početnike);		10
		Manje od 5 godina iskustva;	5
4.	Podnositac zahteva ženskog pola;		5
		Podnositac zahteva muškog pola;	3
5.	Podnositac zahteva mlađi od 40 godina starosti;		5
		Manje od 5 godina iskustva;	3
Ukupno			100

Br.	Kriterijumi izbora – voće, povrće i vino		Bodovi
1.	Investicije za	Povećanje kapaciteta za preradu i proizvodnju;	30
		Unapređenje higijene i kvaliteta standarda;	20
		Tehnologija za očuvanje životne sredine (upravljanje otpadima).	10
2.	Upotreba sirovine od strane domaćih poljoprivrednika više od 60%;		20
		60% ili manje;	10
3.	Iskustvo više od 5 godina (10 bodova vredi za početnike);		10
		Manje od 5 godina iskustva;	5
4.	Podnositac zahteva ženskog pola;		5
		Podnositac zahteva muškog pola;	3
5.	Podnositac zahteva mlađi od 40 godina starosti;		5
		Manje od 5 godina iskustva;	3
Ukupno			100

Objašnjenje: U slučaju jednakog broja bodova projekta, prednost imaju projekti većeg prerađivačkog kapaciteta. Ako je i kapacitet jednak, onda se primenjuje princip: 'ko prvi podnese zahtev, prvi dobija uslugu'.

14. Nivo podrške

Intenzitet javne pomoći za prihvatljive troškove	60 %
Minimalna vrednost prihvatljivih troškova za podržani projekat;	30,000 €
Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova;	333,333 €
Minimalna vrednost prihvatljivih troškova za početnička poslovanja;	10,000 €
Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova za projekte početničkih poslovanja;	25,000 €
Broj aplikacija po podnosiocu zahteva.	Beleška: Jedan podnositelj zahteva ne može podneti više od jedne aplikacije, shodno kriterijumima ove mreže.

15. Prateća dokumentacija

- Obrazac zahteva zajedno sa predlogom projekta, shodno standardnom obrascu MPŠRR-a;
- Poslovni plan kao deo obrasca podnošenja zahteva;
- Kopija uverenja o poslovanju;
- Kopija lične karte upravnika i ovlašćene osobe (predstavnik poslovanja);
- Dokumenat registracija kao operator ishrane;
- Kopija o kategoriji osnivanja;
- Kopija jednog važećeg bankarskog računa;
- Kopija ugovora sa domaćim poljoprivrednicima – snabdevačima.

Nakon selekcije projekta, zahteva se:

- Dozvola za izgradnju izdata od strane nadležnog opštinskog organa (u slučaju izgradnje);
- Kopija o proceni uticaja na životnu redinu (izdata od strane MŽSPP-a).

16. Poziv za apliciranje

Poziv za apliciranje biće otvoren 60 dana nakon datuma obijavljanja.

Investicija se treba izvršiti u roku od 120 dana od datuma usvajanja projekta.

Sve isplate u vrednosti veće od 500 € moraju se izvršiti putem bankarskog transfera. Za isplate manje od 500 € potrebno je uzeti račun ili fiskalni kupon.

17. Pokazatelji nadgledanja

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Cilj
Podaci	3,000,000 €	
Zaključak	Br. podržanih preduzeća	33
	Od kojih	
	Mlečni proizvodi	11
	Prerada mesa	11
	Voće, povrće i vino	11
	Br. podržanih početničkih poslovanja	11

	Ukupan iznos investicija (€)	5,150,000
Rezultat	Broj prerađivača sa investicijama za povećanje proizvodnog kapaciteta	42
	Broj prerađivača sa investicijama za unapređenje higijene i kvalitativnih standarda.	40
	Broj prerađivača sa investicijama za tehnologiju životne sredine (upravljanje otpadima)	37
Ndikimi	Ukupno dodatne poljoprivredne proizvodnje (€)	
	Ukupan broj novo uspostavljenih radnih mesta, podjednako sa radnim mestima sa punim radnim vremenom	

18. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva za ovu meru su:

- Godišnji budžet Mere 4 iznosi 3.000.000 €, podeljen po sektorima na sledeći način:

Sektor	Godišnji budžet	Od kojih za početnike
Mleko	1.000.000 €	50.000 €
Meso	1.000.000 €	50.000 €
Voće, povrće i proizvodnja vina	1.000.000 €	50.000 €

U slučaju da se budžet u nekoj podmeri ne iskoristi, upravno telo će odlučiti o korišćenju istog u nekoj drugoj meri ili podmeri.

Beleška:

Jedan podnositelac zahteva može aplicirati samo za jednu meru u sklopu ovog programa.

MERA 8

Podrška za razvoj lokalne zajednice

1. Obrazloženje mere

Na osnovu Mere 8, podrška razvoja zajednice na lokalnom nivou se osniva na dva principa:

- Postoji više verovatnoće da odluke donete od strane lokalne zajednice zadovolje potrebe te zajednice;
- Jedna zajednica, koja ulaže svoje vreme i napore u pripremi, razvijanju ili davanju projekata koji adresiraju principe lokalnog ruralnog razvoja, sa više verovatnoće može koristiti i održavati tu uslugu koja se može obezbediti ovim projektima.

Prioriteti ove vrste se mogu identifikovati putem projekata za lokalni razvoj, koji se priprema od strane Lokalnih Akcionih Grupa (LAG) koje se sadrže od partnerstva osoba lokalne administracije, poslovanja i civilnog društva.

2. Ciljevi

Opšti ciljevi Mere 8 jesu pružanje podrške za:

- Programe osnovane na zonama čiji je cilj identifikacija dobrih subregionalnih ruralnih teritorija;
- Sprovođenje kolaborativnih projekata, posebno međugraničnih oblasti i regionalnih razvijanja;
- Sprovođenje novih i pilot pristupa;
- Lokalno javno-privatno partnerstvo – LAG;
- Umrežavanje lokalnih, regionalnih i međunarodnih partnerstava;
- Višesektorski globalni pristup osnovan na interakciji između aktera i projekata različitih sektora lokalne privrede;
- Pristupima odozdo naviše, sa moćima za donošenje odluka za lokalne akcione grupe (LAG) što se tiče razrade i sprovođenja lokalnih razvojnih strategija.

3. Odnos sa ostalim merama uključenih u program

Uspešno psorovođenje ove mere doprinosi na direktni način i potpomaže postizanje ciljeva Mere 1. Sprovođenje ove mere će takođe poslužiti postizanju ciljeva Mere 3, a sprovođenje ove mere će ispuniti aktivnosti koje će se sprovesti u Meri 5. Aktivnosti Mere 8 će se sprovesti u bliskoj saradnji sa Merom 6 i Merom 7.

4. Vrsta prihvatljive investicije

1. Poljoprivredna i ruralna infrastruktura;
2. Regulisanje školskih dvorišta (ograde, vodovod, fontane, školski park, otvaranje bunara, sportski teren);
3. Regulisanje parkova (prihvatljiva investicija će biti sve što je potrebno za regulisanje parka, uključujući dečiji kut za igranje i sportske terene);
4. Regulisanje groblja (prihvatljiva investicija će biti sve što je neophodno za regulisanje i održavanje groblja uključujući i regulisanje puta do groblja);

5. Regulisanje i čišćenje rečnog korita;
6. Izgradnja mosta od opštег interesa;
7. Regulisanje ruralnih i poljskih puteva sa karakterom šire upotrebe (prihvatljiva investicija pokrivena računima izdatih od strane preduzeća odgovarajućih radova kao izvršilac radova);
8. Održavanje i restauracija objekata kulturnog nasleđa u ruralnim zonama;
9. Pošumljavanje golih površina;
10. Podržavanje izložbi poljoprivrednog karaktera i ručnog rada;
11. Podržavanje projekata međugraničnog razvojnog karaktera i međugraničnih manifestacija.

Prihvatljivi troškovi su sve investicije koje su naplaćene od strane kompanija koje su ugovorene za izršenje aktivnosti!

5. Potrebna dokumentacija

1. Investicioni projekat koji treba da sadrži standardne obrasce sadržaja projekta;
2. Uverenje o registraciji LAG-a;
3. Uverenje o fiskalnom broju LAG-a;
4. Kopija lične karte ovlašćenog predstavnika LAG-a;
5. Dokaz o obezbeđivanju 30% investicija od skupštine opštine, zajednice, privatnih poslovanja, itd. (dokaz od gradonačelnika opštine ili nadležnog lica u finansijskom sektoru, od privatnog poslovanja – vlasnika poslovanja, banke, preduzeća ili zajednice, sa potpisom svih zainteresovanih);
6. Dokaz o uplati obaveza članstva mreži LAG-a;
7. Korisnici trebaju imati otvoreni važeći bankarski račun na ime LAG-a;
8. Korisnici moraju biti registrovani u registru NVO-a, pri Ministarstvu javne administracije.

6. Nivo podrške i jačina pomoći

Prihvatljivi troškovi projekta su:

- a) minimum 1.000€ i
- b) maksimum 25.000€.

Intenzitet javne pomoći iznosi 70%.

LAG-u se dozvoljava prihvatljivi trošak – operativni troškovi 7 % od ukupne vrednosti projekta!

Operativni troškovi.

Operativni troškovi (za sve operativne troškove potrebno je obezbediti račune) obuhvataju:

1. Troškovi fakturisanja;
2. Kancelarijski troškovi (materijal za kancelariju) i troškovi snabdevanja;
3. Usluge kao što su telefon, faks i internet;
4. Troškovi putovanja i automobila (troškovi putovanja obuhvataju troškove smeštaja i troškove hrane);
5. reklame;
6. dnevnice.

Ako su troškovi prihvatljivih investicija veći od 25.000 €, onda korisnik svojim finansijskim sredstvima mora pokriti ove troškove.

Svi korisnici projekata moraju poštovati pravila i procedure javnog snabdevanja koje se nalaze u prilogu kao dodatak ugovoru koji korisnik potpisuje sa Agencijom za razvoj poljoprivrede.

7. Neprihvatljivi troškovi

Neprihvatljivi i troškovi su:

- Porezi;
- Porezi carine i uvoza i ostale obaveze;
- Kupovine, kirije ili lizing zemljišta ili postojećih zgrada;
- Kazne, finansijske kazne i sudski troškovi;
- Troškovi za kupovinu polovne opreme;
- Bankarske obaveze, troškovi za davanje garancije i slične dužnosti;
- Troškovi poslovanja i održavanja;
- Troškovi načinjeni pre objavljivanja odgovarajuće procedure tendera;
- Potrošnja na robu.

Korisnici ove mreže su lokalna zajednica u ruralnim oblastima.

8. Kriterijumi izbora projekata LAG

Br	Kriterijumi	Bodo vi	Ukupn o
1.	Broj korisnika od LAG projekta		
1.1	Do 200	30	
1.2	Više od 200	40	
			40
2.	3. a) Trajanje projekta za investicije 1,2,3,4,5,6,7,8,9 i 11		
2.1	Jednogodišnji	5	
2.2	Petogodišnji	10	
2.3	Više nego petogodišnji	15	15
	3.b) Broj ciljanih osoba		
	Do 100 osoba	5	
	100 i više osoba	10	
	Više od 200 osoba	15	15
3.	LAG koje su bile aktivne tokom proteklih godina		
	3.1 Nijedan projekat	20	
	3.2 Jedan projekat	15	
	3.3 Više od jednog projekta	10	20
4.	4.1 Uticaj na životnu sredinu (ima)	10	10
	4.2 Uticaj na životnu sredinu (nema)	5	
Ukupno			100

9. Mogući korisnici

- Pravna lica (LAG), koji su registrovani u registru NVO-a pri Ministarstvu javne administracije.

10. Poziv za apliciranje

Poziv za apliciranje biće otvoren 45 dana od datuma objavljanja, obrada zahteva će se vršiti na osnovu procene kriterijuma za izbor.

Investicija se mora izvršiti u vremenskom roku od 90 dana od datuma usvajanja projekta. Isplata se dokazuje bankarskim transferom za troškove više od 500 €. Troškovi manji od 500 € dokazuju se računom i fiskalnim kuponom.

11. Pokazatelji nadgledanja

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Cilj
Input	200.000 €.	
Output	Br. podržanog LAG-a; Ukupan iznos investicije (u €);	12 285,740
Rezultat	Br. regulisanih parkova; Br. regulisanih sportskih terena; Br. očišćenih rečnih korita; Br. funkcionalnih fontana; Br. organizovanih poljoprivrednih/tradicionalnih sajmova; Br. izgrađenih mostova; Dužina asfaltiranih ruralnih puteva; Hektari pošumljenih površina; Br. regulisanih ograda škola, itd.	Povećanje za 5% u poređenju sa 2010 godinom
Uticaj	Unapređenje životnih uslova u ruralnim zonama	Povećanje za 2% u poređenju sa 2010 godinom

Beleška:

LAG može podneti zahtev sa najviše dva projekta.

Drugi projekat se prihvata nakon što se svi LAG usluže prvim projektom, ako ispunjavaju uslove koji se traže pozivom za apliciranje.

12. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva za ovu meru:

200,000 €

Tablica budžeta predloženih mera

Tablica budžeta predloženih mera		
	Mera 2 restrukturiranje fizičkog potencijala u agro-ruralnom sektoru	6,650,000 €
	Podmere	
a)	Sektor mleka:	1,000,000 €
b)	Sektor jaja:	300,000 €
c)	Sektor mesa:	700,000 €
ç)	Sektor pčelarstva:	250,000 €
d)	Sektor voćarstva:	1,200,000 €
dh)	Sektor stonog grožđa:	200,000 €
e)	Sektor povrtlarstva:	1,400,000 €
ë)	Sektor šumskog voća i lekovitog bilja:	300,000 €
f)	Sektor poljoprivredne mašinerije:	1,300,000 €
	Mera 3 navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta:	1,000,000 €
	Mera 4 investicije u preradi i marketingu poljoprivrednih proizvoda:	3,000,000 €
	Mera 4 investicije u preradi i marketingu poljoprivrednih proizvoda/izgradnja skladišta:	2,500,000 €
	Mera 8 podrška za razvijanje lokalne zajednice:	200,000 €
	Manje povoljnije područje:	1,500,000 €
	Ukupno	14,850,000 €

UGOVOR ZA FINANSIRANJE INVESTICIONIH PROJEKATA RURALNOG RAZVOJA

Republika e Kosovës - Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural - Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja - Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development
Departamenti i politikave zhvillimore për Bujqësi
Autoriteti Menaxhues

MERA/PODMERA _____

**UGOVOR ZA FINANSIRANJE
INVESTICIONIH
PROJEKATA RURALNOG RAZVOJA**

Br. _____
Priština

između:

Agencije za poljoprivredni razvoj (APR); Adresa _____;
Br. tel., fax & e-mail: _____

Zastupljen od _____,
Direktor Agencije za poljoprivredni razvoj

i

G./ Gđa. _____,

Lični Br. _____

Jedinstveni identifikacioni Br. u registru poljoprivrednika
_____, kao fizičko lice/kao predstavnik

pravnog lica _____,

Fiskalni Br. _____,

Adresa: _____,

Br. tel, fax & e-mail _____

Stranke navedene u ovom dokumentu,

Slažu se oko potpisivanja ovog ugovora, na osnovu zahteva za naplatu, regalarskog broja, dodataka i projekta _____ (**ime projekta**) **predstavljenog od strane Korisnika i dodatke iste shodno dole navedenim uslovima:**

Član. 1 Ciljevi ugovora

- 1.1 Ovaj dokument treba osnovati pravni i operativni okvir za APR za finansiranje zahteva korisnika za plaćanje, sa registracionim br _____;
- 1.2 Korisnik će se finansirati shodno uslovima predviđenim u ugovoru, za koje korisnik deklariše da je upoznat sa istim i da ih prihvata;
- 1.3 Obavezujući delovi ugovora su:
  - a) Zahtev za plaćanje i dodaci istog
  - b) Projekat i dodatak projekta predstavljenih od strane Korisnika nakon pizvršene procene (prihvatljivost i kriterijumi selekcije za koje se daju bodovi), zajedno sa svim poboljšanjima i izmenama koje su izvršene tokom procene;
- 1.4 Korisnik je obavezan da u potpunosti ispoštuje ove uslove tokom sprovođenja (sve dok se ne izvrši poslednja isplata), i 3 godine nakon izvršenja zadnje isplate, tokom perioda nadgledanja;
- 1.5 Korisnik prihvata javnu pomoć i angažovaće se za sprovođenje projekta pod svojom odgovornošću, poštujući odredbe ovog ugovora i nacionalno zakonodavstvo.

Član. 2 Sprovođenje i dostupnost ugovora

- 2.1 Sprovođenje ugovora počinje od trenutka kada se ugovor potpiše od strane obeju stranaka. Vreme sprovođenja investicije je _____ meseci, kao što je i predviđeno u merama i podmerama i predstavlja vremenski rok za poslednji zahtev isplate;
- 2.2 Dostupnost ugovora obuhvata vremenski period od trenutka potpisivanja ugovora sve do izvršenja zadnje naplate i 3 vremenskog godine perioda nadgledanja koji se računa od datuma izvršenja poslednje isplate.

Član. 3 Vrednost ugovora

- 3.1 Ukupna prihvatljiva vrednost finansiranog projekta iznosi: _____ (sa brojem) i _____ (slovima);
- 3.2 Ukupna prihvatljiva vrednost finansiranog projekat iznosi: _____ (slovima);
- 3.3 Ukupna prihvatljiva vrednost finansiranog projektaiznosi:_____ (slovima);
- 3.4 APR je posvećen pružanju javne finansijske pomoći od: _____ (slovima);

Član. 4 Isplata

- 4.1 Isplata se može izvršiti u dve rate, u slučajevima većih projekat u iznosu od 20,000 evra, kao i prihvatljivi troškovi i jedna rata u slučajevima manjih projekata;
- 4.2 U slučajevima kada korisnik ima pravo da podnese dva zahteva za isplatu, prvi zahtev treba biti veća od 50% ukupne javne pomoći. Prihvatljivi administrativni troškovi (koji se tiču tehničke prerade projekta, poslovnog plana, inžinjera, arhitekta, itd.), mogu se zahtevati kao refundiranje u skladu sa procentom rate;
- 4.3 Isplata se mora izvršiti na osnovu zahteva za isplatu, podnete od strane korisnika, APR-u. Ovlašćenja isplate vršiće se na osnovu dokumentacije podnete od strane korisnika i rezultata kontrole na osnovu administrativnih uputstava APR-a. Svako ovlašćenje isplate se može obezbvrediti u slučaju neke primećene nepravilnosti, tokom trajanja ugovora.

Član 5 **Kontrolisanje i nadgledanje projekta tokom trajanja ugovora**

- 5.1 Korisnik je dužan da u svakom trenutku obezbedi potpun pristup, bilo kakvoj kontroli koja se vrši od strane APR-a, koja se tiče izvršene investicije, uključujući u ovom slučaju i podatke o radnicima, računovodstvu i plaćenom porezu;
- 5.2 Ako APR primeti da finansirana javna investicija nije iskorišćena za cilj ili nameru predviđenu ugovorom, tehničkim planom projekta ili poslovnog plana, ili je pka prodat ili dat pod zakup, APR ima pravo i dužnost da zahteva vraćanje izvršenih troškova;
- 5.3 Korisnik je odgovoran da očuva ekonomsku održivost investicije i ukaže na javnu dobrobit iste.

Član 6 **Dopune ugovora**

- 6.1 Korisnik može zahtevati da se u ugovoru izvrše ispravke i izmene, osim ako iste ne menjaju prihvatljivost i ishod projekta i to samo u toku perioda sprovodenja projekta. Izvršene ispravke i izmene ne mogu imati retroaktivni efekat. Iste mogu dodirnuti finansijski i tehnički aspekt samo ako su u skladu sa merom, ako ne menjaju glavni cilj projekta i ako su ograničene na maksimum od 10% ukupnih prihvatljivih troškova;
- 6.2 Ukupna javna podrška koja je prvenstveno usvojena, pod nikakvom se okolnošću ne može menjati;
- 6.3 APR može usvojiti izmene/dopune ugovora po zahtevu korisnika, čineći ih delom ugovora;
- 6.4 Korisnik ne može prava i obaveze ugovora davati trećoj stranci, bez specijalnog sporazuma APR-a. U ovakvim slučajevima. Dužnost ADA-e je da u kontinuitetu nadgleda održavanje prihvatljivosti i kriterijume za izbor.

Član 7 **Prekid ugovora**

- 7.1 Samo pod vanrednim i opravdanim okolnostima, uključujući i „force majeure”, u slučajevima koji su prouzrokovani i saopšteni od strane Stranaka, APR može odlučiti da prekine ugovor i da bez prethodne konsultacije, od korisnika traži da refundira dobijenu javnu podršku;
- 7.2. Stranke mogu odlučiti o prekidu ugovora na osnovu zajedničkog sporazuma, gde u ovom slučaju korisnik treba da vrati svu dobijenu javnu podršku;
- 7.3 u slučaju da se primeti bilo kakva nepravilnost u izvršenju ugovora, uključujući i slučajevе kada korisnik nije u stanju da izvrši naplatu ili je bankrotirao, ili pak ako se primeti da su podneta dokumenta falsifikovana/nisu važeća/nepotpuna/ili ako ne odražavaju realnost, onda APR treba da prekine ugovor i napismeno obavesti korisnika, bez bilo kakvog zakašnjenja ili druge pravne formalnosti i bez intervencije bilo kakvog sudskog zakona. U ovakvim slučajevima, korisnik mora vratiti celokupnu primljenu podršku;
- 7.4 U slučaju bilo kakve sumnje, APR može bez bilo kakvog prethodnog obaveštenja, u svako doba, privremeno obustaviti ugovor i naplate, kao preliminarne mere sve do završetka istrage.

Član 8 **Force majeure (viša sila)**

- 8.1 Na osnovu force majeure, stranka je oslobođena svih odgovornosti koje se predviđaju ovim ugovorom;
- 8.2 Force majeure je određena kao dešavanje koje je nepredviđeno i nemoguće izbeći od strane stranaka, nakon potpisivanja ugovora i koja ugovor štiti od izvršenja;
- 8.3 Kao force majeure mogu se smatrati slučajevi kao što su: zemljotresi, poplave. Rat, revolucije, embargo, itd.;
- 8.4 Svaka force majeure se mora dokazati i prihvati od strane APR-a.

Član 9
Komunikacija između stranaka

- 9.1 Svaka razmena informacija u vezi sa ovim ugovorom se mora izvršiti napisemno: direktno, e-mailom ili faksom;
- 9.2 Usmena saopštenja neće biti uzeta u obzir ako nisu obavljena i pismena obaveštenja, kao što je i navedeno u članu 9.1.

Potpisano od strane predstavnika APR-a

Ime i prezime

Potpis

Datum: _____

**Potpisano od strane korisnika/
Njegovog pravnog predstavnika**

Ime i prezime

Potpis

Datum: _____

**MODEL
ZA PRIPREMU POSLOVNOG PLANA
za projekte podržane od strane MPŠRR**

Republika e Kosovës - Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural - Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja - Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development
Departamenti i politikave zhvillimore për Bujqësi
Autoriteti Menaxhues

**MODEL ZA PRIPREMU POSLOVNOG PLANA^{*}
za projekte * podržane od strane MPŠRR-a**

1 Opšte informacije

- 1.1 Ime korisnika (sa njegovim identifikacionim podacima);
- 1.2 Glavna imovina u vlasništvu korisnika: zemljište (određivanjem vrste vlasništva), objekti, oprema, mašinerija, životinje, itd.

Tablica 1. Imovina podnosioca zahteva

Imovina	Datum kupovine	Vrednost kupovine za fizička lica ili poslednje stanje bilansa za pravna lica	Količina (komad)
1. Objekti - ukupno			
1.1 detalji.....			
1. n detalji.....			
2. Oprema - ukupno			
2.1 detalji.....			
2. n detalji.....			
3. Životinje			
3.1 detalji.....			
3. n detalji.....			
4. Ostalo - detalji			

Tablica 2. Zemljište

Br.	Region/Opština/Selo	Površina (m ²) / vrsta korišćenja	Pravni status
1			
n			

2 Opis projekta

- 2.1 Naziv investicije;
- 2.2 Mesto projekta (region, opština i selo);

---

* Poslovni plan se mora dostaviti u fizičkoj i elektronskoj kopiji (na CD-u). Preporučljivo je da se finansijski deo poslovnog plana odradi na Excelu-u.

* BELEŠKA: Ovaj dokument se mora u potpunosti ispoštovati. Ovaj dokument se ne sme popuniti, nego služi kao primer kako pripremiti poslovni plan. U slučaju ako postoji neko poglavlje koje se ne odnosi na vaš projekt, takvu činjenicu morate pomenuti unutar odgovarajućeg poglavlja.

- 2.3 Cilj, sa opisom zadataka, obrazloženjem potrebe i mogućnosti investicije;
 2.4 Potrebno je pomenuti doslednost između zadataka mere i zadataka projekata.

Objašnjenja:

Za opšte ciljeve i za najmanje jedan od zadataka projekta, potrebno je izvršiti prezentaciju na osnovu sledeće tablice:

Tablica 3. Usklađivanje zadataka programa sa zadacima projekta

Opšti i specifični zadaci	Zadaci projekta	Opis, kako projekat namerava da postigne ciljeve
Kako bi se povećala konkurentna sposobnost tačaka i centara za sakupljanje šumskog voća putem održivog korišćenja prirodnog bogatstava i boljeg korišćenja proizvodnih faktora, usredsređujući se na dodatu vrednost proizvodnje. (<i>neophodno</i>)	☐	
Najmanje jedan od sledećih specifičnih zadataka:		
Specifični zadaci ili ciljevi Mere i Podmere	☐	

Tablica 4. Tehničke i finansijske informacije

Ciljevi projekta	Opis, kako projekat namerava da postigne ciljeve
Projekat je u skladu sa potencijalom zone (obavezujući)	
Tehnički ciljevi (najmanje jedan od dole navedenih je obavezujući): Raspodela uređaja i opreme koje mogu uticati na povećanje proizvodnje rada, poboljšanje kvaliteta poljoprivrednih proizvoda, obaveštenja o korišćenju savremenih tehnologija i unapređenje uslova za rad; Izgradnja i modernizacija operativnih objekata koji obezbeđuju bolje standarde; Raznovrsnost proizvoda shodno tržišnoj potražnji, dostignuće u proizvodnji i upoznavanje sa novim tehnologijama; Finansijski pokazatelj (obavezujući); Povratak investicija je neophodno vreme za extra neto zaradu (**ekstra vrednost iz prodaje – ekstra operativnih troškova vezanih sa investicijom) koji pokrivaju troškove investicije. Potrebno je najmanje 3 godine za šumsko voće i 10 godine za ostale podmere Mere 2 i Mere 4; ***Potrebno je odraditi prezentaciju gde se tačno naglašava za koje se vreme može okončati vraćanje investicije. Vraćanje investicije se mora obračunati samo za deo investicije koja se pokriva sa privatnim kofinansiranjem (vidi tablicu 10). Potrebno je u obzir uzeti samo investicije koje na direktni način generišu dodatnu vrednost proizvodnje (kao npr. traktor ili neki drugi uređaj za sađenje, ali ne štale ili skladište đubriva, itd.); **U slučaju novih vonjaka, vinograda ili mekog povrća, dodatna vrednost prodaje se mora obračunati za tu godinu kada će biljke generisati maksimalne prinose; *** Prezentacija se mora podržati na prihodima i troškovima i iste predstaviti u tablici 11.	☐ ☐ ☐ ☐

3 Podaci u vezi sa radnom snagom i upravljanju projekta

- 3.1 Pravno-tehnički direktor (ime, prezime, pozicija unutar organizacije, relevantne studije i profesionalno iskustvo)...
 3.2 Ukupan broj trenutnih radnika...

Od kojih je..... na izvršnim zadacima

- 3.3 Procene o radnog snazi koja će se angažovati za izvršenje projekta...
Od kojih nova radna mesta za izvršenje projekta...

4 Opis izvršene kupovine putem projekta

Ime, prezime, vrednost, tehničke i funkcionalne karakteristike mašinerije / uređaja / tehnologija / prevoznih sredstava / uređaja koji će se nabaviti putem projekta i, ako je potrebno, tehnička prezentacija objekata gde će se postaviti uređaji i oprema. Nabavke se trebaju osnovati na trenutnim i/ili predviđenim kapacitetima proizvodnje.

Tablica 5. Opis kupovine izvršene putem projekta

Br.	Ime/vrsta opreme / mašinerije	Jedinice	Vrednost bez PDV-a	PDV	Ukupna vrednost sa PDV-om
Ukupno					

Beleška:

Nije dozvoljeno da se navedu imena proizvođača, komercijalnih brendova, imena ponuđača, itd.

5 Kalendar izvršenja (meseci) i glavne faze

Raspored investicija izražen u vrednosti, mesecima i aktivnostima.

Tablica 6. Primer/raspored za raspodelu

Vrsta investicije i ukupna vrednost (€)	Godina (npr: 2013)		
	Mesec (npr. Mart)	April	Maj
Npr. sto za čišćenje	5,000		
Npr. mašina za klasifikaciju		15,000	
Npr. mašina za sušenje			8,000

Tablica 7. Primer/raspored za izgradnju novih objekata

Vrsta investicije i ukupna vrednost (€)	Godina (npr. 2013)		
	Mesec (npr. Mart)	April	Maj
Npr. građevinski sastojci	5,000		
Npr. Izgradnja prvog sprata bez prozora i krova		10,000	
Npr. prvi sprat, prozori i krov			5,000

6 Proizvođački kapacitet

Proizvođački kapaciteti koji rezultiraju iz investicije (jedna fizička jedinica), moraju podneti specifikacije u vezi sa postojećim kapacitetom pre i nakon finalizacije investicije. Daće se opis tehnološkog toka rada koji se primenjuje u tehnologiji projekta.

7 Snabdevanje tržišta / prodaja

Tablica 8 Potencijalni snabdevači podnosioca zahteva

Potencijalni snabdevači podnosioca zahteva				
Ime snabdevača sa sirovinom/pomoćnim materijalom/proizvodima/uslugama	Adresa	Proizvod snabdevača i priblišna vrednost	Obračunata vrednost	% od ukupne raspodele
1				
2				
n				

Tablica 9. Potencijalni klijenti podnosioca zahteva

Potencijalni klijenti podnosioca zahteva			
Br.	Klijent (ime i adresa)	Vrednost	% prodaje
1			
2			
n			

Predviđeni proizvod se mora pokriti ugovorom/pred-ugovorom sa kupcem za godinu/narednu sezonu za najmanje od 50% predviđenog proizvoda od kojeg je 25% ugovorom.

8 Konkurenčija i tržišna strategija koju je potrebno primeniti

Opis domaće i međunarodne konkurenčije.
Opis tržišne strategije.

9 Finansijski detalji investicije

10

Tablica 10. Detaljni prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi

Prihvatljive investicije	Javna pomoć	Privatno kofinansiranje €)		Ukupno
		Samofinansiranje	Krediti	
Neprihvatljive investicije				
Ukupno				

10.2 Tok gotovine (prihoda/naplata)

Predviđanje prihoda i naplata za 3 godine nakon okončanja investicije. Podnositelj zahteva mora pokazati zaradu svojeg gazdinstva za svaku godinu kao i mesečni dokaz gotovine.

Vrednost novca dobijenog od kredita, registrovaće se kao prihod, dok će se mesečna kamata za plaćanje kredita registrirati kao trošak.

U slučaju pravnih lica, izračunava se bilans prihoda za tri zadnje godine koji je dostavljen poreskoj upravi.

U slučaju fizičkih lica, potrebno je podneti procene u vezi sa dobitima/gobicima za tri poslednje godine.

Tablica 11. Tok novca

	Prihodi		Troškovi		Rasploživa gotovina (€)
	Artikal	Vrednost (€)	Artikal	Vrednost (€)	
Inicijalni novac 2013, meseci					
Januar					Inicijalni novac + Prihodi - Troškovi = Mora biti pozitivno
Februar					

Beleška:

Uzimajući u obzir finansijsko stanje prethodne godine za podnete projekte, potrebno je razraditi pretpostavke.

Štaviše, potrebno je uzeti u obzir i odnos između prodaje, predviđanja, korišćenja proizvodnog kapaciteta i prodajne pred-ugovore.

Takođe je potrebno detaljno nadgledati prihode aktivnosti više nego odnos projekta.

**MODEL
POKAZATELJA ZA PROJEKAT**

GODINA 2013, MERA 2, PODMERA – BAŠTOVANSTVO

Opština _____
Sakupljanje pokazatelja za projekat

Korisnik _____
Identifikacioni broj gazdinstva _____

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Podaci o podnosiocu zahteva	
Podaci	Ukupna vrednost javne pomoći (€);		
Proizvodnja	Ukupna vrednost investicije (€), na sledeći način†; 1. Uspostavljanje novih voćnjaka jabuke; 2. Podržavanje infrastrukture voćnjaka jabuke; 3. Uspostavljanje noiv površinama jagodom, kupinom i malinom;		
	Početnička preduzeća;	Da	Ne
	Novi poljoprivrednik, ispod 40 godina starosti;	Da	Ne
	Žensko;	Da	Ne
Rezultat	Novi voćnjaci jabuke (ha); Postojeći voćnjaci jabuka sa poboljšanom infrastrukturom (ha); Nova polja jagode (m ²);		
	Nova polja kupine i maline (m ²);		
Uticaj	Ukupna vrednost poljoprivredne proizvodnje za jednu godinu (€)‡; Ukupan broj novih radnih mesta podjednak sa radnim mestima sa punim radnim vremenom (FTE)§.		

Beleška:

Nakon što popunite ovaj dokument, isti trebate predati na mestu gde podnosite zahtev. Këtë dokument pasi ta plotësoni duhet ta dorëzoni në vendin ku aplikoni. Neuspeh da se kompletirani dokument blagovremeno ne podnese, apliciranje čini nevažećim shodno zahtevanih pravilima.

---

† Prihvatljivi troškovi (javna podrška i prihvatljivo privatno kofinansiranje), kao i neprihvatljivi troškovi.

‡ Ukupna vrednost dodatne poljoprivredne proizvodnje računa se kao posebna vrednost prodaje godišnje, pošto je projekat sproveden kao direktni rezultat investicija izvršenih putem ovog projekta.

§ Ukupan broj novootvorenih radnih mesta sa punim radnim vremenom računa se kao poseban za jednu godinu, pošto je projekat sproveden kao direktni rezultat investicija izvršenih putem ovog projekta. Na osnovu FTE-a 220 radnih dana godišnje.

GODINA 2013, MERA 2, PODMERA – MLEKA

Opština _____
Sakupljanje pokazatelja za projekat

Korisnik _____
Identifikacioni broj gazdinstva _____

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Podaci o podnosiocu zahteva	
Podaci	Ukupna vrednost javne pomoći (€);		
Proizvodnja	Ukupna vrednost investicije (€) ¹ ; Početnička preduzeća;	Da	Ne
	Novi poljoprivrednik, ispod 40 godina starosti;	Da	Ne
	Žensko;	Da	Ne
Rezultat	Projekat sadrži komponente za izgradnju nove štale za krave; Projekat sadrži komponente kako bi se poboljšao standard pripreme hrane za životinje/ili onih za mužu;	Da	Ne
	Projekat sadrži komponente za izgradnju novog skladišta za đubrivo;	Da	Ne
Uticaj	Ukupna vrednost poljoprivredne proizvodnje za jednu godinu (€) ² ; Ukupan broj novih radnih mesta podjednak sa radnim mestima sa punim radnim vremenom (FTE) ³ .		

Beleška:

Nakon što popunite ovaj dokument, isti trebate predati na mestu gde podnosite zahtev. Keti dokument pasi ta plotësoni duhet ta dorëzoni në vendin ku aplikoni. Neuspeh da se kompletirani dokument blagovremeno ne podnese, apliciranje čini nevažećim shodno zahtevanih pravilima.

¹ Prihvatljivi troškovi (javna podrška i prihvatljivo privatno kofinansiranje), kao i neprihvatljivi troškovi.

² Ukupna vrednost dodatne poljoprivredne proizvodnje računa se kao posebna vrednost prodaje godišnje, pošto je projekat sproveden kao direktni rezultat investicija izvršenih putem ovog projekta.

³ Ukupan broj novootvorenih radnih mesta sa punim radnim vremenom računa se kao poseban za jednu godinu, pošto je projekat sproveden kao direktni rezultat investicija izvršenih putem ovog projekta. Na osnovu FTE-a 220 radnih dana godišnje.

GODINA 2013, MERA 2, PODMERA – MESA

Opština _____
Sakupljanje pokazatelja za projekat

Korisnik _____
Identifikacioni broj gazdinstva _____

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Podaci o podnosiocu zahteva	
Podaci	Ukupna vrednost javne pomoći (evro);		
Proizvodnja	Ukupna vrednost investicije u € ¹ ;		
	a. teladi;		
	b. ptica.		
	Početnička preduzeća;	Da	Ne
	Novi poljoprivrednik, ispod 40 godina starosti;	Da	Ne
Rezultati	Žensko;	Da	Ne
	Projekat sadrži komponente za izgradnju nove štače za telad;		
	a. telad;	Da	Ne
	b. ptice.	Da	Ne
	Projekat sadrži komponente za izgradnju novog skladišta za đubrivo;		
Ndikimi	a. telad;	Da	Ne
	b. ptice.	Da	Ne
Ndikimi	Ukupna vrednost poljoprivredne proizvodnje za jednu godinu (€) ² ;		
	Ukupan broj novih radnih mesta podjednak sa radnim mestima sa punim radnim vremenom (FTE) ³ .		

Beleška:

Nakon što popunite ovaj dokument, isti trebate predati na mestu gde podnosite zahtev. Këtë dokument pasi ta plotësoni duhet ta dorëzoni në vendin ku aplikoni. Neuspeh da se kompletirani dokument blagovremeno ne podnese, apliciranje čini nevažećim shodno zahtevanih pravilima.

¹ Prihvatljivi troškovi (javna podrška i prihvatljivo privatno kofinansiranje), kao i neprihvatljivi troškovi.

² Ukupna vrednost dodatne poljoprivredne proizvodnje računa se kao posebna vrednost prodaje godišnje, pošto je projekat sproveden kao direktni rezultat investicija izvršenih putem ovog projekta.

³ Ukupan broj novootvorenih radnih mesta sa punim radnim vremenom računa se kao poseban za jednu godinu, pošto je projekat sproveden kao direktni rezultat investicija izvršenih putem ovog projekta. Na osnovu FTE-a 220 radnih dana godišnje.

GODINA 2013, MERA 2, PODMERA – JAJA

Opština _____
Sakupljanje pokazatelja za projekat

Korisnik _____
Identifikacioni broj gazdinstva _____

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Podaci o podnosiocu zahteva	
Podaci	Ukupna vrednost javne pomoći (€);		
Proizvodnja	Ukupna vrednost investicije (€) ¹ ;		
	Početnička preduzeća ;	Da	Ne
	Novi poljoprivrednik, ispod 40 godina starosti;	Da	Ne
	Žensko;	Da	Ne
Rezultat	Projekat sadrži komponente za izgradnju nove štale;	Da	Ne
	Projekat sadrži komponente za poboljšanje kvaliteta proizvodnje jaja;	Da	Ne
	Projekat sadrži komponente za izgradnju skladišta za đubrivo;	Da	Ne
Uticaj	Ukupna vrednost poljoprivredne proizvodnje zajednu godinu (€) ²		
	Ukupan broj novih radnih mesta podjednak sa radnim mestima sa punim radnim vremenom (FTE) ³ .		

Beleška:

Nakon što popunite ovaj dokumenat, isti trebate predati na mestu gde podnosite zahtev. Këtë dokument pasi ta plotësoni duhet ta dorëzoni në vendin ku aplikoni. Neuspeh da se kompletirani dokumenat blagovremeno ne podnese, apliciranje čini nevažećim shodno zahtevanih pravilima.

¹ Prihvatljivi troškovi (javna podrška i prihvatljivo privatno kofinansiranje), kao i neprihvatljivi troškovi.

² Ukupna vrednost dodatne poljoprivredne proizvodnje računa se kao posebna vrednost prodaje godišnje, pošto je projekat sproveden kao direktni rezultat investicija izvršenih putem ovog projekta.

³ Ukupan broj novootvorenih radnih mesta sa punim radnim vremenom računa se kao poseban za jednu godinu, pošto je projekat sproveden kao direktni rezultat investicija izvršenih putem ovog projekta. Na osnovu FTE-a 220 radnih dana godišnje.

GODINA 2013, MERA 2, PODMERA – MED

Opština _____
Sakupljanje pokazatelja za projekat

Korisnik _____
Identifikacioni broj gospodinstva _____

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Podaci o podnosiocu zahteva	
Podaci	Ukupna vrednost javne pomoći (€);		
Proizvodnja	Ukupna vrednost investicije (€) ¹ ;		
	Početnička preduzeća ;	Da	Ne
	Novi poljoprivrednik, ispod 40 godina starosti;	Da	Ne
	Žensko;	Da	Ne
Rezultat	Projekat sadrži komponente za;		
	Kupovinu novih košnica za pčele;	Da	Ne
	Izgradnja nove zgrade ili renoviranje postojeće za vađenje meda;	Da	Ne
	Kupovina novih uređaja za poboljšanje kvaliteta meda shodno standardima;	Da	Ne
	Kupovina posebnih prikolica za prevoz pčela;	Da	Ne
	Dodata proizvodnja prirodnog overenog meda (kg);	Da: kg	Ne
Uticaj	Ukupna vrednost poljoprivredne proizvodnje godišnje (€) ²		
	Ukupan broj novih radnih mesta podjednak sa radnim mestima sa punim radnim vremenom (FTE) ³ .		

Beleška:

Nakon što popunite ovaj dokumenat, isti trebate predati na mestu gde podnosite zahtev. Kao dokument pasi ta plotësoni duhet ta dorëzonë në vendin ku aplikoni. Neuspeh da se kompletirani dokumenat blagovremeno ne podnese, apliciranje čini nevažećim shodno zahtevanih pravilima.

¹ Prihvatljivi troškovi (javna podrška i prihvatljivo privatno kofinansiranje), kao i neprihvatljivi troškovi.

² Ukupna vrednost dodatne poljoprivredne proizvodnje računa se kao posebna vrednost prodaje godišnje, pošto je projekat sproveden kao direktni rezultat investicija izvršenih putem ovog projekta.

³ Ukupan broj novootvorenih radnih mesta sa punim radnim vremenom računa se kao poseban za jednu godinu, pošto je projekat sproveden kao direktni rezultat investicija izvršenih putem ovog projekta. Na osnovu FTE-a 220 radnih dana godišnje.

GODINA 2013, MERA 2, PODMERA – POLJOPRIVREDNI MEHANIZAM

Opština _____
Sakupljanje pokazatelja za projekat

Korisnik _____
Identifikacioni broj gazdinstva _____

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Podaci o podnosiocu zahteva	
Podaci	Ukupna vrednost javne pomoći (€);		
Proizvodnja	Ukupna vrednost investicije (€) ¹ ;		
	Početnička preduzeća ;	Da	Ne
	Novi poljoprivrednik, ispod 40 godina starosti;	Da	Ne
	Žensko;	Da	Ne
Rezultat	Projekat sadrži komponente za;		
	Mašine za oranje	Da	Ne
	Mašine za stočarstvo	Da	Ne
	Mašine za voćnjake	Da	Ne
	Mašine za ostala polja	Da	Ne
Uticaj	Ukupna vrednost poljoprivredne proizvodnje godišnje (€); ²		
	Ukupan broj novih radnih mesta podjednak sa radnim mestima sa punim radnim vremenom (FTE) ³ .		

Beleška:

Nakon što popunite ovaj dokumenat, isti trebate predati na mestu gde podnosite zahtev. Keti dokument pasi ta plotësoni duhet ta dorëzoni në vendin ku aplikoni. Neuspeh da se kompletirani dokumenat blagovremeno ne podnese, apliciranje čini nevažećim shodno zahtevanih pravilima.

¹ Prihvatljivi troškovi (javna podrška i prihvatljivo privatno kofinansiranje), kao i neprihvatljivi troškovi.

² Ukupna vrednost dodatne poljoprivredne proizvodnje računa se kao posebna vrednost prodaje godišnje, pošto je projekat sproveden kao direktni rezultat investicija izvršenih putem ovog projekta.

³ Ukupan broj novootvorenih radnih mesta sa punim radnim vremenom računa se kao poseban za jednu godinu, pošto je projekat sproveden kao direktni rezultat investicija izvršenih putem ovog projekta. Na osnovu FTE-a 220 radnih dana godišnje.

**GODINA 2013, MERA 4, PODMERA – INVESTICIJE
ZA PRERADU I TRGOVINU POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA**

**Opština _____
Sakupljanje pokazatelja za projekat**

**Korisnik _____
Identifikacioni broj gazdinstva _____**

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Podaci o podnosiocu zahteva	
Podaci	Ukupna vrednost javne pomoći (€);		
Prodhimi	Ukupna vrednost investicija (€)¹;		
	Proizvodi mleka;		
	Prerada mesa;		
	Voće, povrće i vino;		
	Početnička preduzeća;	Da	Ne
	Novi poljoprivrednik, ispod 40 godina starosti;	Da	Ne
Rezultat	Žensko;	Da	Ne
	Projekat sadrži komponente za povećanje proizvodnog kapaciteta;	Da	Ne
	Projekat sadrži komponente za poboljšanje higijene shodno standardima;	Da	Ne
	Projekat sadrži komponente tehnologije sa ekološkim standardima (za preradu otpada);	Da	Ne
Ndikimi	Ukupna vrednost poljoprivredne proizvodnje godišnje (€) ²		
	Ukupan broj novih radnih mesta podjednak sa radnim mestima sa punim radnim vremenom (FTE) ³ .		

Beleška:

Nakon što popunite ovaj dokumenat, isti trebate predati na mestu gde podnosite zahtev. Köté dokument pasi ta plotësoni duhet ta dorëzoni në vendin ku aplikoni. Neuspeh da se kompletirani dokumenat blagovremeno ne podnese, apliciranje čini nevažećim shodno zahtevanih pravilima.

¹ Prihvatljivi troškovi (javna podrška i privatno kofinansiranje prihvatljivih troškova), kao i neprihvatljivih troškova

² Ukupna vrednost dodatne poljoprivredne proizvodnje računa se kao posebna vrednost prodaje godišnje, pošto je projekat sproveden kao direktni rezultat investicija izvršenih putem ovog projekta.

³ Ukupan broj novootvorenih radnih mesta sa punim radnim vremenom računa se kao poseban za jednu godinu, pošto je projekat sproveden kao direktni rezultat investicija izvršenih putem ovog projekta. Na osnovu FTE-a 220 radnih dana godišnje.

PROCEDURA JAVNE NABAVKE

Republika e Kosovës - Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural - Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja - Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development
Departamenti i politikave zhvillimore për Bujqësi
Autoriteti Menaxhues

PROCEDURA JAVNE NABAVKE**

1. Opšte odredbe primenljive za sve vrste kupovina

1.1 Ako izvršenje jedne akcije zahteva nabavku od strane Korisnika, ugovor se mora dodeliti najpovoljnijoj ponudi (što znači dobija ponuda koja nudi najbolju cenu ili ponuda koja nudi najbolji odnos između cene i kvaliteta), u skladu sa principima transparentnosti i fer konkurenциje za potencijalne ugovarače a i pazeći da se izbegne bilo kakav konflikt interesa. Kupovine moraju ispoštovati investicije koje ispunjavaju kriterijume prihvatljivosti određenih u okviru mera i smernica poslovnog plana, npr. što se tiče refundiranja investicija, toka novca, itd. Procedure nabavke važe samo za prihvatljive investicije, dok za neprihvatljive troškove procedure nabavke nisu obavezne;

1.2 Postoje 3 vrste procedura:

- 1.2.1 Direktne kupovine;
- 1.2.2 Kupovina sa najmanje 3 ponuda i
- 1.2.3 Selekcija zasnovana na nabavci putem javnog konkursa (otvoreni tender);

1.3 Procedura za kupovinu koja će se primeniti, zavisi od vrednosti kupovine;

1.4 Zabranjena je dodatak kupovine za istu vrstu robe, radova ili usluga kako bi se izbegle primenljiva pravila procedure za neku veću stopu;

1.5 Ponuđači ne smeju biti u konfliktu interesa;

1.6 U slučaju izobličenja tražene informacije od strane korisnika, ili ako se ista ne obezbedi, ponuđači će biti izuzeti od dodele ugovora;

1.7 Poštovanje pravila nabavke, obavezan je uslov za prihvatanje troškova. Zato, dosije zahteva treba sadržati dokumente naplate kako bi se dokazalo ispunjenje procedura nabavke (vidi dodatak 5).

2. Definicije konflikta interesa

- 2.1 Postojanje odnosa između korisnika i dobavljača (rođaka, ili zajednički akcionari u preduzeću ponuđača);
- 2.2 Zajedničko vlasništvo (kao pojedinac ili kacionar) između dobavljača koji podnose ponude.

** Da budu dostavljeni u prilogu zajedno sa ugovorom Agencije za plaćanje za korisnika

3. Procedure nabavke

3.1. Direktne nabavke do 10,000.00 evra;

3.1.1. Pravila:

- (a) Korisnik me izvršiti direktne nabavke na tržištu;
- (b) Troškovi nabavke mora ispoštovati stope određene u meri;
- (c) Nema potrebe za ugovor potpisani između korisnika i dobavljača, osim u slučaju savetodavnih troškova.

3.2. Selekcija zasnovana na najmanje 3 ponude, počevši od 10,000.01 evra sve do 60,000.00 evra.

3.2.1 Pravila:

- (a) nabavke se mogu izvršiti samo sa najmanje 3 ponude (navođenje cena),
- (b) troškovi u ponudi mora ispoštovati i stope određene unutar mera;
- (c) u svim slučajevima, potrebno je potpisati ugovore između korisnika i dobavljača;
- (ç) pozivi za ponude, ponude i ugovori moraju ispoštovati odredbe/detalje koji su podneti u okviru tehničkog projekta i u sklopu poslovnog plana;
- (d) korisnici trebaju poslati poziv za ponude, poštujući standardni obrazac – vidi dodatak 1;
- (dh) dobavljači trebaju registrovati svoje ponude u registru za ulaze/izlaze;
- (e) korisnici moraju potpisati izjavu o poštovanju pravila za izbegavanje konflikta interesa – vidi dodatak 2;
- (f) dobavljači trebaju potpisati izjavu poverljivog ponuđača – vidi dodatak 3;
- (g) korisnik će odlučiti o davanju ugovora dobavljaču sa argumentima.

3.3. Nabavka javnim konkursom (otvoreni tender), počevši od 60,000.01€

3.3.1 Pravila:

- (a) Sve odredbe iz tačke 3.2. trebaju poštovati;
- (b) Korisnik treba objaviti svoj interes za nabavku, putem jamanje 1 dnevne nacionalne novine, ali ako se radi o vrednosti veće od 150.000 €, tender treba biti objavljen i u međunarodnim medijima;
- (c) Korisnik ima pravo da na direktni način pošalje poziv za moguće dobavljače kako bi osigurao najbolju konkurenčiju između ponuda, ali samo istog dana kada se vrši i objavljanje tendera;
- (ç) sadržaj javnog poziva treba obuhvatiti sve informacije predstavljene u dodatku 1;
- (d) Vremenski rok za primanje ponuda treba biti najmanje 10 dana;
- (dh) Korisnik će uspostaviti komisiju procenjivanja;
- (e) ova komisija mora sadržati neparan broj članova, najmanje tri, sa svim potrebnim tehničkim i administrativnim kapacitetima za izdavanje važećeg mišljenja o tenderu;
- (ë) komisija za procenu treba izdati argumentovanu odluku za davanje tendera;
- (f) članovi komisije za procenu trebaju potpisati izjavu poverljivosti i neutralnosti (vidi dodatak 4);

- (g) svi zahtevi za učestvovanje i tendere, koji ispunjavaju zahteve, trebaju se proceniti i rangirati od strane komisije za procenu na osnovu prethodno objavljenih kriterijuma selekcije i davanja ugovora.

Dodatak 1

Ime privatnog korisnika _____

Broj poslovanja ili lični identifikacioni broj _____

Adresa _____

Fiksni br. tel./fax/e-mail _____

Br. _____

Datum _____

Za: **Ime preduzeća** _____

Fiskalni br. _____

Br. protokola _____

Datum _____

Ime i prezime: _____

Potpis _____

Poziv za podnošenje ponude (Obrazac)

Poštovana gospođo/gospodine,

(Ime korisnika) vas poziva da podnesete važu ponudu za (vrstu nabavke) _____ za izvršenje jednog projekta, ko-finansiroanog od strane MPŠRR-a pod Merom/Podmerom i ime>sa dole navedenom titulom, naziv projekta, koji će se sprovesti u opštini <ime opštine>.

Kriterijumi selekcije su _____(najniža cena ili najkorisnija ponuda sa ekonomski tačke gledišta, u ovom sličaju predstavljaju se odlučujući faktori, njihova važnost i metodologija koja se primenjuje za obračunavanje);

- Ugovor će se sadržati od nabavke/akvizije _____
za izvršenje gore-navedenog projekta;
- Vrsta ugovora: nabavka <usluga/robe/građevinskih radova>;
- Zadnji rok za dostavljanje ponuda: <datum>, <vreme>.
- Adresa na kojoj će se ponude dostavljati _____
- Datum i vreme kada počinje procena _____

- Maksimalna vrednost nabavke _____

U prilogu se nalaze količine, tehničke specifikacije/okviri rada za traženu ponudu (da bude dostavljeno u prilogu kao što je predstavljeno u okviru tehničkog projekta i, ako je primenljivo, u okviru poslovnog plana).

Očekujemo vašu ponudu sve do određenog roka i na gore-navdеноj adresi.

<Ime i prezime korisnika ili pravnog predstavnika korisnika >

Potpis

Mesto i datum

Dodatak 2

Izjava O poštovanju pravila za izbegavanje konflikta interesa

Ja, dole potpisani _____, u svojstvu pravnog zastupnika projekta, pod sankcijom zakona agencije izjavljujem da ću poštovati sledeće:

1. Ne postoje odnosi (sa rođacima, ili zajedničkim akcionarima za svako preduzeće) između korisnika (ili partnera korisnika(i dobavljača (ili partnera dobavljača), koji podnose ponude;
2. Ne postoji zajedničko vlasništvo (kao pojedinac ili kao jedan akcionar) između dobavljača odakle sam i dobio ponude.

<Ime i prezime pravnog zastupnika korisnika>

Potpis

Mesto i datum

Dodatak 3

Izjava o ozbiljnosti ponuđača

Ja, dole potpisani, kao zakonski zastupnik projekta, pod sankcijama zakona agencije za naplate, potvrđujem da se ne nalazim u nekoj od dole navedenih situacija:

- u stečaju ili likvidaciji, u aferama koje se administriraju od strane sudova, nisam stupio u ugovor kredita, suspendovane aktivnosti poslovanja, nisam podložan pravnim procedurama u vezi sa navedenim pitanjima, ili u nekoj drugoj analognoj situaciji koja se prouzrokuje od strane neke slične procedure predviđene u zakonodavstvu ili nacionalnim odredbama;
- da sam bio kažnjen za neki prekršaj koji se tiče profesionalnog ponašanja putem punovažnog suđenja (*res judicata*);
- da sam bio krivac za neki težak profesionalni prekršaj dokazan bilo kakvim sredstvom koje korisnik može obrazložiti;

- (1) nisam ispunio obaveze koje se tiču naplate doprinosa socijalnog osiguranja ili plaćanje poreza, u skladu sa zakonskim odredbama mesta gde sam ja određen kao korisnik;
- (2) nisam bio predmet punomoćnog suđenja (*res judicata*) za prevaru, korupciju, uključen u neku kriminalnu organizaciju ili neku drugu ilegalnu akciju koja ošteće finansijske interese Kosova;
- (3) da sam trenutno podložen nekoj administrativno-finansijskoj kazni izdate od strane agencije za plaćanje koja je odgovorna za poljoprivredu i ruralni razvoj na Kosovu;
- (4) proglašen sam kao neprihvatljiv za Svetsku banku, Danidu ili Evropsku Komisiju.

<Ime i prezime zakonskog zastupnika korisnika>

Potpis

Mesto i datum

Dodatak 4

Izjava o poverljivosti i neutralnosti

Ja, dole potpisani, član komisije za procenu nabavke _____, pod primenljivom procedurom <selekcija se zasniva na najmanje 3 ponude ili selekcija na osnovu reklamirane nabavke> organizovan od strane <imre korisnika>,

Ja, pod sankcijom zakona agencije za naplate, izjavljujem sledeće:

- a) nemam nijednu blisku osobu ili akcionare ili poslovne partnere među ponuđačima;
- b) nisam član nekog odbora, organa za donošenje odluka ili organa za nadgledanje za nekog od ponuđača;
- c) nemam nikakav interes koji može uticati na moju neutralnost tokom procenjivanja ponuda.

Takođe ču se u potpunosti angažovati za očuvanje poverljivosti sadržaja ponuda i delovanja komisije za procenu, u slučaju kada informacija može uticati na pravna imovinska prava ponuđača, ili ostale poslovne tajne.

<Ime i prezime pravnog zastupnika korisnika >

Potpis

Mesto i datum

Dodatak 5

Dokumenta koja dokazuju ispunjenje procedura nabavke

Za ispunjenje procedura nabavke, korisnik će zajedno sa zahtevom za naplatu dostaviti i dosije koji treba da sadrži:

1. Ime korisnika;
2. Naziv projekta;
3. Vrstu nabavke i primenjenu proceduru.
4. Kopiju poziva za dostavljanje ponude (dodatak 1)- sa potpisom ponuđača i/ili kao kopiju novine;
5. Izjava potpisana za poštovanje pravila i izbegavanje konflikta interesa (dodatak 2);
6. Potpisana izjava kao ozbiljan ponuđač (dodatak 3);
7. Potpisana izjava o poberljivosti i neutralnosti (dodatak 4), ako je primenljivo;
8. Argumentovana odluka davanja ugovora (korisnika, u slučaju selekcije koja je zasnovana na javnoj nabavci putem oglasa);
9. Potpisani ugovor sa ponuđačem koji je pobedio i ponuda ponuđača koji su izgubili;
10. Korisnik treba potpisati i navesti datum na svim stranicama dosjea.

Dodatak 6

Kazneni sistem za nepravilnosti Povodom izvršenja investicionih grantova iz programa za poljoprivrednu i ruralni razvoj za 2013 godinu

Sistem kažnjavanja se primjenjuje u slučajevima kada korisnik investicionih grantova Agenciji za poljoprivredni razvoj podnosi zahtev za naplatu neprihvatljivih troškova. Zahtevi za naplatu neprihvatljivih troškova, osim što se isti ne naplaćuju, isti se i kažnjavaju na osnovu vrednosti neprihvatljivih troškova za koje se i podnosi zahtev za naplatu, i to na osnovu sledećeg obračuna.

Ako vrednost neprihvatljivih troškova iznosi:

- do 20 % vrednosti granta, odbacivanje troškova bez dodatne kazne;
- 20 - 40 % vrednosti granta, kazna je podjednaka sa procentom neprihvatljivih troškova;
- 40 - 50 % vrednosti granta, kazna je podjednaka udvostručenjem vrednosti neprihvatljivih troškova;
- Više od 50 % vrednosti granta, korisniku se odbija grant i ništa mu se ne isplaćuje.

Vrednost kazne se sprovodi oduzimanjem te vrednosti od vrednosti naplate koju bi APR isplatila korisniku.

Sva ova dokumentacija se može naći na web stranici ministarstva